

Ünsiyet 6

İLMİ, KÜLTÜREL, FİKRİ AYLIK DERGİ

ISSN: 3023-7688

EYLÜL 2024

“Eğer Allah yolunda öldürülür ya da ölürseniz, şunu iyi bilin ki; Allah’ın yardımı ve Rahmeti onların topladıklarından daha hayırlıdır.”

Al-i İmran: 157

DOSYA:

ŞEHİD ŞEHADET ŞAHİD

□ ABDULVAHİD SİPAHİOĞLU □ CELALEDDİN SİPAHİOĞLU □ HASAN EKİNCİ
□ İBRAHİM ŞAHİN □ MEHMET AYMAN □ METİN ŞİMŞEK □ MUSTAFA DOĞU
□ MUSAB BÜLENT DOYMUŞ □ TURHAN ARSLAN □ VEDAT ÖNAL

ünsiyet

İlmi, Kültürel, Fikri Aylık
Dergi

Yıl:1 Sayı:6 Eylül 2024

ISSN:
3023-7688

İmtiyaz Sahibi

Kayseri Bilgi Kültür Derneği Adına
İbrahim ŞAHİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mustafa DOĞU

Genel Yayın Yönetmeni

Celalettin SİPAHİOĞLU

Yayın Kurulu

Mustafa DOĞU
Şükrü KARAOSMANOĞLU
Celalettin SİPAHİOĞLU
İbrahim ŞAHİN
Suat KAHRİMAN
Furkan DELİ

Hukuk Danışmanı

Av. Ömer İkbâl Ayar

Grafik Tasarım

Mustafa İBAKORKMAZ

Kapak Fotoğrafi

Metin ŞİMŞEK

Basım

Şafak Tasarım Matbaacılık
Tel: 0 506 918 34 41

Yönetim Yeri

Cumhuriyet Mahallesi. Park Bulvarı
Gökdelen İş Mrkz. Dış Kapı No: 19 İç
Kapı No: 401
Melik Gazi / Kayseri,

İletişim

E-Mail: bilgi@unsiyet.com.tr
Telefon: 0 506 918 34 41

Yayın Türü

Yaygın süreli yayın

Her hakkı mahfuzdur. Yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlarıdır. Yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Dergide yayınlanan yazı ve resimler eğitim amaçlı yayınlanmıştır.

Ücretsizdir. Para ile satılmaz.

İÇİNDEKİLER

Şahitlik ve Emanet Misâkları Bağlamında Müslümanca Düşünmenin İmkânı HASAN EKİNCİ	4
“Şehit” ve “Şehitlik” Kelimeleri Her Tür İnanç İçin Kullanılabilir mi? VEDAT ÖNAL	6
Şehadet Ölümü Öldürmektir TURHAN ARSLAN	9
Şehid METİN ŞİMŞEK	10
Adı Şehittir Onun MUSAB BÜLENT DOYMUŞ	11
Şehadet Bir Çağrıdır Nesillere ve Çağlara CELALEDDİN SİPAHİOĞLU	12
Mûte Savaşı ve Üç Şehidi MEHMET AYMAN	14
Şehadet Bir Muştudur İBRAHİM ŞAHİN	17
Nasıl Yaşarsanız Öyle Ölürsünüz MUSTAFA DOĞU	19
Yeni Bir İslami Söylem için Dağarcık: Şahitlik ABDULVAHİD SİPAHİOĞLU	21
Şehidliğe Dair Hadis-i Şeriflerden Bir Demet	23
Üşüyorum Gurbetinde İBRAHİM ŞAHİN	24

Madem Ölüm Tek Bir Defa Gelecek

O da neden Allah için olmasın.

Kendine biçilen hayat kaftanı içine sığmayan, ruhu volkanlar gibi kaynayan bir mümini Azrail, elinde şehadet şerbeti denilen kutsanmış içeceklerle beraber, şehadet nuruna bürünmüş bir halde Rabbine kavuşturur.

Yaratılış gayesine ermiş ruhların, kontak noktası, her hayırlı işe, Rahman Rahim Allah'ın adıyla başlamaktır.

Hız. Nuh tecellisidirler, onlar, duruşları da yürüyüşleri de Allah'ın adıyledir.

Ne yana baksalar Rabblerini temasa etmekten başka bir hal yaşamayan şehitler, kendilerine bakıldığında Allah'ın hatırlandığı kimselerdir.

İki günü birbirine denk olanın ziyanda olduğu dünyada, ömrünün her karesini kaçla çarparsa Rabbi için ziyadeletirebileceği hesabındadır onlar.

Kafirlerden korkma, benden kork, emri şerifi, şehitlerin hayatında cisim bulmuştur sanki. Allah'ın düşmanları onların heybetlerinden korkarlar.

Cihadın efdalinin zalimlere karşı verilen en bariz örnekleridir onlar.

Ve bir gün süratle akan ırmak misali hayat onları şehadetin kıyısına getirir. Çünkü bunca emeğin, çabanın Rabbül alemin tarafından bir şekilde taçlandırılması gerekmektedir.

Her mümin, her namazın, her rekatında İhdinassıratalmüstakim, sıratallezine enamte aleyhim

Dediğinde şehit, peygamberlerle beraber yoluna talip olunan ve Allah'ın yolunu mübarek kıldığı bir insandır. Namaz eda edenin, tilaveti esnasında şehitler, yolunda olmanın yeğlendiği bir niyazın şerefli anılışında yer alırlar.

O, hayatın hengameli akışı içinde ticaretlerin en güzelinin yapıldığı son durak şehadet pazarında alışverişin en güzelini yapmış vaziyette canını Allaha cennet pahası olarak verir ve insanlığın en bahtiyar olanlarının kervanına katılarak, tüm müminlerin namazlarında yolunu yol bellediklerinden olur.

İnsanların ölümüne heveslendiği mübarek insan-

lardır şehitler. Bedirde Rabbinin yoluna alışverişin en güzeliyle canını koyanların Kitabı kerimde Rabbimiz tarafından övülmesiyle beraber toplumsal hayatın etkileyici unsuru, şehitlerden olmak için insanlar

Uhud da sıraya dizilmişlerdi.

Amr ibn cemuh yaşlı ve ayağı aksak olduğu halde Uhuda katılmak istedi, oğulları engel olmaya çalıştılar, ama onun şehadet özleminin önüne geçemediler ve Uhud onun şehadetine tanıklık etti.

Çölden gelerek müslüman olan bedevi de öyle, şehadet özlemi ile yanıp tutuşuyordu. Bir savaş sonrasında elde edilen ganimetten kendisine ayrılan payı gönderen Resulullah'a ben bunun için Müslüman olmadım deyip boğazını göstererek tam şuaradan okla vurulup şehit olmak için Müslüman oldum dedi ve ganimetleri geri verdi.

Hemen akabinde bir savaşta meydanda boğazından vurularak şehid oldu. Onun cenazesini Resulullah'a getirdiklerinde "bu o mu?" dedi "evet" dediler. O Allaha verdiği sözü tuttu, Allah ta onun muradını verdi buyurdu.

Bugün şehadet dünyanın gözlerinin içine sokulan bir ilahi gerçekliktir.

Gazze'de, Filistin'de, Kudüs'te müminler Allah'la yapmış oldukları ticaretlerinden dolayı bütün bir insanlığın bayrağı haline gelmiştir. Dünyanın dört bir yanında İsrail protestolarında meydanlarda Hristiyan'ı, Müslümanı bütün insanların elinde sallanan Filistin bayrakları bunun resmidir.

Tarihin derinliklerinde var olmuş hala ümmet arasında yaşayan şehitler nasıl ki ümmetin bilincini ayakta tutmakta ise, şeyh Ahmed Yasinler, İsmail Haniyeler aynı bayrağı devralmış çağdaş şahitlerdir.

Müslümanlar Rabbi katında kutsanmış bir ölümle ölmeyi yeğleyecek iman safiyetine sahip olanlardır. Ve şiarları hep

Madem ölüm tek bir defa gelecek

Oda neden Allah için olmasın olmuştur.

Editör

Şahitlik ve Emanet Misâkları Bağlamında Müslümanca Düşünmenin İmkânı

Müslüman'ın görevi; 'bilimin kural tanımazlığı' ile öznel bilginin değerden ayrılmasını bertaraf edecek yöntemler üzerine düşündürmektir. Bu yöntemlerin, özelde müslümanların genelde ise bütün insanlığın hizmetine sunulması zorunludur.

Zulmün had safhada olduğu, değerlerin çiğnendiği, bilimin ahlaktan soyutlandığı, insanın özgürlük adına yaratıcısından bağımsızlaştırıldığı, boşalan tanrı makamına insanın konulmasıyla, her şey insan için ve insana göre (hümanist) bir anlayışla hayatın, değerlerin ve hakikatin yeniden tanımlandığı bu seküler (kutsalsız) dünya, teknolojik imkanların ayartıcılığıyla bütün insanlık için tek kurtuluş yolu olarak sunulmaktadır. Kuşkusuz insanlık tarihi zulümlerle doludur ama günümüzdeki zulmün en temel vasfı sistematik halde sunulmasıdır (Kapitalizm). Bu sistematik zulüm insanı şerefli yerinden ederek değersizleştirmektedir. Oysa, İslam'ın gelişinin ana gayesi *eşref-i mahluk* olan insanı alçalmaktan kurtarmak ve hak ettiği şerefi *yeniden* iade etmektir.

Mademki, *Son Peygamber*'in ümmetiyiz, o halde bu problemleri çözme sorumluluğu ve yetkinliği de son vahyin (Kuranı Kerim) rehberliğinde bu ümmete aittir. Bir *Müslüman* (dinini oyun ve eğlence edinmeyen) için zulümle mücadele yolunda ilim/ tefekkür ve amel bir birinden ayrılmaz ikilidir.

Fas'lı Çağdaş düşünür Taha Abdurrahman, tedavüldeki problemin tespit edilmesinden sonra Müslüman'a rehberlik edecek bazı temel ilkelere işaret ederek, bu ilkelerin, Meta-Felsefe yani

aşkın kaynaklı ilkelere dayanması gerektiğini ve Müslüman'ın kendi felsefi/ düşünsel problemlerini kendisinin oluşturması gerektiğini belirtir.

"Bilimci ve Öznelci Felsefe Anlayışı", günümüzde en yaygın olan iki felsefi anlayıştır. Bu iki anlayışla birlikte felsefe, "bilim"e tabi hale gelmiştir. Dolayısıyla, günümüzde "hakikat" yalnızca somut realiteden elde edilen bir "gerçekliği" ifade eder hale gelmiştir. Asli vazifesi "nasıl"ı açıklamak olan bilim "niçin"e de el atmıştır. Hakikate, anlama ve değere ait ilkeler buharlaşmış, "değer" sözcüğü, yalnızca "özne" referanslı hale gelmiştir. Dolayısıyla *değerler* öznel hale gelerek etkisini yitirmiştir. (Sana göre öyle olabilir, bana göre böyle...)

Bilimin kural tanımaz hale gelmesiyle; üretimde ve verimlilikte maksimum amaçlanarak sonuçları hesaplanmadan "dünyevi menfaatler" devreye girmiştir. Bu mantığa göre bilim için her şey 'mümkün'dür ve mümkünün yapılmasını engelleyen hiçbir ilke yoktur. Çünkü, doğrunun ve yanlışın kriteri bilimdir.

İslam Düşüncesinde, *bilgi* yüceltilmiş ve peşine düşülmesi gereken bir *değer* olarak görülmüştür. Bununla birlikte, bilgi, *hikmet* ile sınırlandırılmıştır. Eğer, ilim hikmetten koparılsa, kaçınılmaz olarak ilimin amaçsızlaşmasına, keyfileşmesine yol açar. Günümüzde

müzde hikmetten yoksun ilimin dünyayı ne hale getirdiğine şahit olmaktayız. Öznel bilginin değerden soyutlanmasıyla; değerler nefsin arzularına tabi hale geldikçe, "haz alma" mantığı, her şeyde belirleyici hale gelir. Azgınlaşmış nefis, bu mantığa uymayan hiçbir standardı kabul etmez.

Müslüman'ın görevi; 'bilimin kural tanımazlığı' ile öznel bilginin değerden ayrılmasını bertaraf edecek yöntemler üzerine düşündürmektir. Bu yöntemlerin, özelde müslümanların genelde ise bütün insanlığın hizmetine sunulması zorunludur.

Müslüman, iddialarını "evrensellik" ufkuna yükseltmeye çalışmalıdır. (Taha Abdurrahman'ın kavramsallaştırmalarıyla ifade edecek olursak): Müslüman, insanın gerçekleştirdiği *ilk tefekkürün* evrensel bir tefekkür olduğunu bilir ki, bu, Elest Besminde *Şehadet Misakı*'nda gerçekleşmiştir.

"*Hani Rabbin Âdemoğullarının sulplerinden zürriyetlerini almış, onları kendilerine karşı şahit tutarak, "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" demişti. Onlar da, "Evet, şahit olduk (ki Rabbinizsiniz)" demişlerdi..."* (A'râf sûresinin 172).

"*Ben sizin Rabbiniz değil miyim?"* ilâhi sorusu, istisnasız bütün Âdemoğullarına yöneltilmiştir/ evrenseldir. Bu nedenle her bir Âdemoğlu, henüz varlığın görünür yüzüne çıkmadan evvel,

bu soruya muhatap olmuştur. Aynı şekilde, Kur'an'ın hitabı da tüm insanlığa yöneliktir.

Çağdaş bilimin “teknolojik kural tanımazlığının” kökeninde “sahibi olma duygusu” yatmaktadır. Aynı şekilde öznenin bilgisinin “değerden ayrıştırılması” kökeninde de “kullanılan şeylerin sahibi olma duygusu” vardır. Fakat Müslüman'ın çözüm için ortaya koyacağı fikir, üzerinde tasarrufta bulunulan şeylerin mülkiyetini ele geçirme yahut kullanılan şeylerin menfaatini sahiplenme duygusuna dayanmamalıdır ve dayanmaz da.

“Malik /sahip olmanın” yalnızca Allah için kabul edildiği metafizik/ gaybî bir misâkın gereği olan bu şuur, *emanet*'e dayalı bir *yaratıcı- insan-varlık ilişkisi*dir. (Emanet Misakı).

“Şüphesiz biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar onu yüklenmek istemediler, ondan çekindiler. Onu insan yüklendi. Çünkü o çok zalimdir, çok cahildir...” (Ahzâb 33/72).

Emânet şuuruna dayalı bir ilişkinin gerçekleşmesiyle birlikte; idrak sahibi, idrak ettiği şeyi ele geçirmekten ziyade onunla *buluştuğunu* ve onu *himaye ettiğini* hisseder. Yani, kendini menfaat elde eden biri olarak değil de o şeyle *sulh, salâh, ıslah ve maslahat* ilişkisi kuran biri olarak görür. Böylelikle, nesnel bilimi kural tanımazlıktan kurtararak *ahlakla bağını kurmuş* olur. Çünkü “nesnel bilim” ile uğraşanlar, böyle bir emanet şuru sayesinde “teknolojik yasa-tanımazlığın” zararlarından korunurlar. “Ahlakla bağ kuran nesnel bilim” ise “teknolojinin her şeyi mübah gören pervasızlığından” kurtulmuş olur. Diğer taraftan, değer tanımayan öznenin bilgisi, istikamete sokularak *emanet şuru* sayesinde, değerden uzak olmanın zararlarından korunma gerçekleşmiş olur. Bu korunma, öznenin bilgisinin ahlakla bağ kurması anlamına gelir.

Temel ilke olarak, Müslüman için felsefe, *hikmet* üzerinden tanımlanır. Çünkü hikmet, bilimin kapsamadığı şeyleri de kapsayan

bir düşüncedir. Bilimden farklı olarak hikmet, “insanı” dikkate almaktan vazgeçemez. Bilim, insanı unutup, onun yerine makineyi bile koyabilir. Hikmet, değerlerin ve anlamların peşinden gider; olguları bunlara tâbi kılar. Bilim ise realiteyi temel alır. *Hikmet* mahiyet bakımından *eylemden* ayrılmaz. Oysa bilim ile eylem arasında böyle bir mahiyet birlikteliği yoktur. Hikmet, ilimi kapsar ancak ilim hikmeti kapsamaz. Netice olarak, hikmetin aklı, bilimin aklından daha geniştir.

Müslüman, değerlerin ve anlamların kaynağının ‘mutlak mükemmellik’ olduğunun farkındadır. Akıl iki tiptir, ilki mutlak mükemmelliklerden/ değerden soyutlanmış olan ‘bilimsel akıl’dır (*mücerred / soyut akıl*) ve ikincisi ise, mutlak mükemmelliklere dayanan değerlerle istikamete sevk edilmiş olan “ hikemi akıl”-dır. Birinciye göre daha yüksek mertebede bulunan bu akıl, *müseddet aklıdır*.

Yani, *ahlaklanma* Müslüman düşünürün düşüncesini gerçekleştirmesinin ilk işaretidir. Müslüman düşünür için ahlaklanmak, *ahlakî değerlerin fitrileştirilmesi*, başka bir deyişle, ahlakî değerler için fitratın şahit tutulması ve *ahlakî karakterin evrenselleştirilmesidir*. Müslüman düşünür, kendi düşünce evreninin temel ilkelerinden biri olan *fitrat ilkesini* referans alır.

“*Sen yüzünü hanîf olarak (bütün batıl inançlardan uzak şekilde) dine, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmış ise ona çevir*” (Rûm 30/30).

Fitrat, insanın iç dünyasında deruni manaların ve değerlerin bulunduğu yerdir. Çünkü insan, bu deruni manaların ve değerlerin kendisine emanet edildiği varlıktır. Fitrat ile *iç güdüyü* birbirinden ayırt etmek gerekir. İçgüdü *fizyolojik dinamikler* içerir, bu ise ihtiyaçlardan ve eğilimlerden ibarettir. Fıtrata gelince o, *ruhî dinamiklere* sahiptir. Her bir değer aslı ve kaynağı, mutlak mükemmellik kâmil anlamda

ifadesini ‘*ilahi sıfatlar*’ da, yani *Esma-ı Hüsnâ* ‘da bulur.

Müslüman, ahlaklanmanın bu ikinci şartını tahakkuk ettirirken, kendi düşünce dünyasının temel ilkelerinden biri olan *emânet ilkesini* referans alır. Çünkü emanet, sorumluluğun; sorumluluk da ahlakın temelidir. *Emanet* şuuruna dayalı ahlak da en temelde değerlerin ‘ilahi mükemmelliklere’ nispet edilmesine dayanan ahlak-tır.

Tedavüldeki diğer bir problem ise, düşünsel ve duygusal anlamda her insan ferdinde olabilecek (maddi ve manevi) en yüce konuma gelme isteği/ arzusudur. Öznel bilgiye tâbi felsefe tasavvurunun temel kabullerinden biri, Tanrı’nın, kendisine benzenilecek en yüksek model olarak kabul edilmesidir. Bu, batıda düşüncesinde “transhumanizm” yani insanın tanrılaşmasına veya tanrıya benzeme arzusuyla ifade edilir. Tanrılaşan bir insanın yapacağı her şey (zulüm de olsa) meşrulaşır. Oysa, Müslüman için bu duygu, *Peygamber’i örnek alma ilkesi* (usve-i hasene) ile ifade edilir. Bir Müslüman için Hz.Peygamber, bir insanın ulaşabileceği son noktayı (*İnsan-ı Kamil*) ifade eder.

“Şahitlik, çift yönlü bir kavramdır: Allah’ın her şeyi metafizik (şuhudi) bir derinlik içinde gördüğünü ve her şeye şahit olduğunu ifade etmesiyle birlikte, insanların, Elest Bezmi’ndeki ilk şahadetlerine uygun şekilde eylemlerini şekillendirmesi bilincinde hareket etmeleri şeklindedir.” (Dinin Ruhu- Taha Abdurrahman).

“Şahitlik ve Emanet Misaklarından kaynaklı bu düşünce sistemi *Tevhidi* bir düşüncedir. Tevhidi Düşüncenin tezahürleri çok farklı sayıda olsa da *varlığa, fıtrata ve risâlete* ait değerleri, tek bir değer manzumesi olarak görmek gerekir. Çünkü, varlık, değerlerin şahitleri, fitrat, değerler hafızası, risâlet ise bu değerlerin hatırlatılmasıdır. Gönderilen her peygamber Şahitlik ve Emanet Misakı’nı hatırlatıcıdır”.

“Şehit” ve “Şehitlik” Kelimeleri Her Tür İnanç İçin Kullanılabilir mi?

Yeryüzünde geçmişten günümüze kadar yüzlerce, binlerce inanç, düşünce ve fikir hüküm sürdü. Tarih içinde kendilerine biçilen rollerini oynayıp gelip geçti. Tarih kitapları, yazılı ve sözlü çeşitli kaynaklar bunları anlatıyor. Bütün bu inanç, düşünce ve fikirler bir şekilde bir esasa işaret ediyor. Bütün bunların varıp dayandığı nokta birtakım bağlularının ortaya çıkmasıdır. Yani hangi batıl düşünce olursa olsun kendisine inanacak, bağlanacak bir grup mutlaka olagelmıştır. Nitekim bu hususa Kur'an-ı Kerim'de, Cenab-ı Hak'da işaret ediyor. Kafirun suresi olarak bildiğimiz, kafirlere hitap eden bu surede bütün bu batıl inançlara işaret ediliyor ve din olarak kabul ediliyor.

Peygamber Efendimize müşriklerin büyük bir teklifle geldikleri bir sırada, yani sana istiyorsan iktidar, zenginlik, kadın veya daha başka ne istiyorsan verelim yeter ki bu davandan, tevhit davasından, Allah'tan başka ilah olmadığı şeklindeki inancından vazgeç diye geldiklerinde, Efendimizin cevabı gayet açık olmuştu. **“Sağ elime güneşi, sol elime ayı da verseniz ben davamdan vazgeçmem”** olmuştu. Aynı şekilde daha sonra inan Kafirun suresi de, müşriklerin bu teklifleri karşısında son noktayı koyuyor ve **“Sizin dini-niz size, benim dinim de bannadır”** ifadeleri ile biten Kafirun suresi ile müşriklerle herhangi bir şekilde inanç konusunda uzlaşma imkanının söz konusu olmadığını vurgulayarak, kesin olarak böyle bir inanç ortaklığının olamayacağı ifade ediliyor.

Müslümanların çok yakından bildiği İslam tarihinin bu en önemli olaylarından birisinde, İs-

**Efendimizin
cevabı gayet açık
olmuştu. “Sağ elime
güneşi, sol elime
ayı da verseniz
ben davamdan
vazgeçmem”
olmuştu.**

lam alimlerinin üzerinde durduğu ortak nokta ise, müşriklerin batıl da olsa düşüncelerinin bir “din” olarak kabul edilmesi ve öyle görülmesiydi. Dolayısıyla müşrikler Peygamber Efendimizi yolundan döndürmek için kendi inandıkları, düşüncelerinden ve inançlarından da taviz verebileceklerinin işareti-ni veriyorlardı.

Bu yazımızda vurgulamak istediğim konu, müşriklerin bu inanç zaafiyetleri veya inandıkları düşüncelerine bağlılıkta gösterdikleri acziyet değil. Bu da üzerinde düşünülmesi gereken önemli bir husus elbette. Fakat bu yazıda üzerinde durmak istediğim husus; demek ki her inancın, her düşüncenin, her dinin bir kutsal olduğu gerçeğidir.

Bugün birçok beşeri ideolojinin olmazsa olmaz düşünceleri var. Materyalist dünyayı oluşturan birtakım düşünce sistemleri arasında yer alan, seküler, pozitivist, laik, ateist ve buna benzer düşünce akımlarının kendilerine göre asla dokundurmadıkları, tartışılmasına bile tahammül edemedikleri kutsalları bulunuyor. Bir seküler, pozitivist ve laik için dinin herhangi bir şeklinin toplumsal hayatta görünür olmasının tahammül edilir yanı yoktur. Din

sadece vicdanlarda yaşanan ve asla kamusal alana çıkarılmaması gereken bir inançtır. Materyalist bu düşünce sahiplerine göre, toplumsal hayat sadece ve sadece bilimsel verilerle, sadece gözle görünen verilerle düzenlenir, kanunlar, kurallar buna göre belirlenir. Bu alanlara kesinlikle dini inançla ilgili bir tek hükmün veya yaşan-tının sokulması zinhar yasaktır. Dini terminolojiyi kullanırsak **“zinhar haramdır”**.

Peki niçin bu tür düşüncelerin aslında hiç kabul etmediği “Zinhar haramdır” gibi dini bir terminolojiyi hatırlattım. Yazının başında da belirttiği gibi Kur'an-ı Kerim yani Yüce Allah bütün bu düşünce sistemlerini, fikir akımlarını, tıpkı bir zamanlar Mekke müşriklerinin ortaya koyduğu inançları gibi bir din olarak kabul ediyor. Yani kısaca dünya üzerinde “dinsiz” diyebileceğimiz hiç kimse bulunmuyor. Kendine göre de olsa bir yaşam felsefesi, bir düşüncesi varsa İslam bu tür tavırların dini bir yapı olduğunu fakat kendi dışında bir düşünce, kendi dışında bir inanç olarak kabul ediyor.

Tıpkı Mekke müşriklerinin çeşitli kutsalları ve asla dokundurmadıkları ibadet şekilleri olduğu gibi, bahsettiğim özellikle 19. Yüzyıldaki **“Aydınlanma Düşüncesi”** olarak lanse edilen ve temelini materyalist ve biraz da paganist, putperest görüşlerin oluşturduğu batıdaki bütün bu seküler, laik, pozitivist düşünce sistemlerinin de bir inanç ve kutsalları vardır. Aydınlanma Felsefesi ile bağlantılı olarak ortaya çıkan Fransız İhtilali ise bir başka kutsal ortaya çıkardı. O da “ulus devlet” sistemi. Bir şekilde tarihle bağlantılı hale getirilerek özellikle 1. Dünya Savaşı'ndan sonra parlatılan ulus devlet

yapıları adeta kutsandı. Hem kutsandı hem de yukarda bahsedilen seküler, laik, pozitivist düşüncelerin hüküm sürdüğü devlet yapılarının ortaya çıkmasına sebep oldu. Bu yapılar kutsadıkları ve belli bir ırka nispet ederek eğer böyle bir ırk yoksa bu ırkı üreterek kurdurdıkları bu devletler ve devletçikleri kutsal ve dokunulmaz ilan ettiler. Aynı zamanda bu kutsal ulus devletler, batıların sömürge ve emperyalist düzenlerinin de devamının bir garantisi haline getirildi. Bütün bu ulus devletleri oluşturan halkların bir kısmı bir zamanlar Müslüman olarak bir arada, İslam'ın en önemli değeri olan ümmet bilinci ile eksikleri ve yanlışları olsa da bir araya gelebilme imkanına sahipken bugün batının oluşturduğu bu kutsal ulus devlet yapıları ile bırakın bir araya gelmeyi birbirlerine diş bileyen ve çeşitli bölgelerdeki sınır ihtilafları yüzünden birbirlerini bir kaşık suda boğmaya çalışan yapılar haline geldiler.

İşte son bir yıl içinde acı ile yaşadığımız; Gazzeli, Filistinli Müslümanların Siyonist, katliamcı İsrail'e karşı başlattığı **"Aksa Tufanı Harekati"**na destek veremeyişlerinin altında bu sebep yatıyor. Aslında bütün Müslümanların kutsalı olan Mescid-i Aksa ve Kudüs-ü Şerifin korunması ve savunulması için ayağa kalkması gerekirken bu ulus devlet yapıları yüzünden mümkün olamıyor. Her bir ulus devletin kendince, siyasi, ekonomik ve ulusal çıkarları adı altında aynen Mekke müşriklerinin batıl inançları gibi birtakım ön kabulleri bulunuyor. Ve maalesef, Kudüs için mücadele etmek yerine, bu batıl çıkarlar için mücadele etmek daha anlamlı geliyor.

Dünya ulus devletlerini bu şekilde değerlendirip baktığımızda, her ulus devletin farklı kutsalları var ve bu şekilde bu kutsalları için mücadele edenlere de şehit adı veriliyor. Demokrasinin şehidi, görev şehidi, liberalizmin şehidi, eğitim şehidi gibi bu ve benzeri ifadelerle şehitlik adeta içi boşaltılmış bir hale sokuluyor.

Aslında bütün Müslümanların kutsalı olan Mescid-i Aksa ve Kudüs-ü Şerifin korunması ve savunulması için ayağa kalkması gerekirken bu ulus devlet yapıları yüzünden mümkün olamıyor. Her bir ulus devletin kendince, siyasi, ekonomik ve ulusal çıkarları adı altında aynen Mekke müşriklerinin batıl inançları gibi birtakım ön kabulleri bulunuyor.

Oysa şehitlik İslam inancının bir kavramıdır ve Müslümanlar için kendini **"İla-yi Kelimetullah"** uğruna adayanlar için geçerli olan bir kavramdır.

Kur'an-ı Kerim'de Bakara suresinin 154. Ayetinde hüküm apaçık ortaya konuluyor. **"Allah yolunda öldürülenlere ölümler demeyin. Hayır onlar diridirler, fakat siz bilemezsiniz."** Bu apaçık ayette gösteriyor ki, şehitlik makamının bir tek şartı var. O da Allah yolunda olmak. Buna İslam tarihinde "cihat" adı verilmiş. Bizim ecdadımız ise, "İla-yi kelimetullah" demiş, "gaza ruhu" demiş, "tevhid sancağını düşürmemek" demiş, "fetih ruhu" demiş ve bu ruhu canlı tutmak için o cephe-den o cepheye yüzyıllar boyunca koşturmuş.

Bu yüzden cihat ruhu, gaza ruhu olmadan herhangi beşeri bir düşünce uğruna verilen mü-

cadele de verilen kayıplar şehit olarak değerlendirilemez. Kendine göre bir kutsalı olabilir fakat onlara İslam'ın bir kavramı olan **"şehitlik"** kavramını kullanmak yanlıştır. Bu aynı zamanda kendi düşüncelerine olan saygısızlığın, kendi inandıkları düşüncelerin böyle bir mertebesinin olmamasından duydukları eksikliğin de bir göstergesidir. Bugün kendini ateist olarak gören güya kendilerince hiçbir dine inanmadıklarını söyleyenler bile, kaybettikleri arkadaşları için **"şehit"** kelimesini kullanmakta bir beis görmüyorlar. Neyin ve kimin şehidi. Şehitlik Allah yolunda olan bir kişi için söz konusu olabilir. Allah dışındakilerde başka düşüncelere, adı her ne olursa olsun, onlara çağıran bir kişinin durumunu ifade etmek üzere kendi kavramını kullanması gerekirken, bütün beşeri düşünce sistemleri gelip bir kutsala dayan-

ma ihtiyacı hissederek İslam'ın bu kavramına mecbur kalıyor.

Tabii insanların bir kutsal olmadan mücadele etmesi mümkün mü. Mümkün değil. Olmadığını yaşadığımız şu günlerde görüyoruz. Batıda ve birçok ülkede asker bulunamadığı için paralı askerler ortalıkta geziyor. Onlarda en küçük bir fırsatta mücadele etmek yerine savaş alanından kaçıyor. Bu yüzden emperyalist ülkeler sahte kutsallar üretilip terör örgütleri vasıtası ile vesayet savaşları daha doğrusu kalles ve alçak bir savaş yürütebiliyorlar.

Bunun en bariz misali; terör devleti İsrail'in, Hamas mücahitleri karşısında, onların iman dolu mücadele azimleri karşısında yaptıklarıdır. Bu iman karşısında yaptıkları tek şey masum kadın ve çocukları katletmek. Ne için, ne uğruna savaştığını bilen "Akısa Tufanı" hareketinin mücahitleri, kağıttan kaplan terörist İsrail'e karşı kök söktürüyor. Üstelik doğru dürüst tek bir İslam ülkesinin yardım etmemesi rağmen.

Ümmet bilincinden uzak oluş-

turulan ulus devlet yapılarının öncelikleri çok farklı. Müslümanların bu dağınıklığını ve bir araya gelme ihtimallerinin olmadığını görmesi terörist İsrail'i, Siyonistleri daha da pervasız hale getiriyor. Fakat katil siyonistlerin anlayamadıkları şey, şehitlik makamına yükselen her bir Müslümanın bu dünyada da ahirette de peşlerini bırakmayacağı gerçeğidir. Kendi elleriyle 70 yıldır ürettikleri sahte, holokost ve soykırım yalanlarını yerle bir ettiler. Dünya üzerinde üç beş ahmak dışında bu yalanlara inanan kimse kalmadı artık. Bundan sonraki yıllar tüm Yahudiler için çok daha zorlu geçecek, şu an bunun farkında değiller fakat çok kısa bir zaman sonra bunu hissetmeye başladıklarında "Eyvah" nidaları terör devleti İsrail'in daha bir asır geçmeden yok olurken duyulan sesleri olacak İnşallah.

Sonuç olarak, şehit ve şehitlik makamı tarih boyunca gelip geçen Müslümanların makamıdır. Hz. Adem'den, Peygamber Efendimiz aleyhisselama kadar gelip geçen peygamberlerin ümmetleri için

geçerli bir kavramdır. Üstelik Peygamber Efendimiz üç hadis-i şerifte Müslümanları özellikle, üstüne basa basa uyarıyor.

1) Cündeb b. Abdullah el-Beceli'den nakledildiğine göre, Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: **"Kim ırkçılık propagandası yaparak veya kabileciliğe/ırkçılığa destek vererek yoldan çıkmış bir topluluğun bayrağı altında öldürülürse, onun ölümü cahiliye ehlinin ölümü gibidir."**

(M4792 Müslim, İmâre, 57)

2) Cübeyr b. Mut'im'den nakledildiğine göre, Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: **"İrkçılığa çağıran bizden değildir. İrkçılık davası uğruna savaşan bizden değildir. İrkçılık davası uğruna ölen bizden değildir."** (D5121 Ebû Dâvûd, Edeb, 111-112)

3) İbn Ömer'den nakledildiğine göre, Rasulullah (sav), Mekke'nin fethi günü insanlara bir hutbe vererek şöyle buyurmuştur: **"Ey İnsanlar! Allah sizden cahiliye gururunu ve atalarla övünme adetini gidermiştir. İnsanlar iki gruptur: İyi, takva sahibi, Allah katında değerli kişi ve günahkar, bedbaht, Allah katında değersiz kişi. İnsanlar Adem'in çocuklarıdır. Ve Allah Adem'i topraktan yaratmıştır..."**

(T3270 Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'ân, 49; D5116 Ebû Dâvûd, Edeb, 110-111)

Yani; Peygamber ve ümmet diye bir derdi olmayan, böyle bir hassasiyeti olmayan, bu çağda ümmetçilik mi olur, en büyük ırk bizim ırkımız gibi batıl söylemlerin peşinde koşan bir kişinin Allah katında "şehit" olarak kabul edilmesi söz konusu bile olamaz. Ölçüt yukardaki üç hadis-i şerifte açıkça belirtilmiştir. Batıl ırk davası için ölen de öldüren de bizden değildir. Vesselam.

Şehadet Ölümü Öldürmektir

Şehadet; Şahit olmak, tanık olmak, tanıklık etmek, onaylamak, tastik etmek, bir konu hakkında bildiğini anlatmak, bir işi tam ve kesin olarak bildirmek, kabul etmek manalarına gelir.

Şehadet lafzını anlam içerik mana ve netice olarak söylemek, İslam dairesine girmenin parolasıdır. Kişi “Eşhedü En Lailahe İllallah ve eşhedü enne Muhammeden Abdühü ve Rasülühü” dediğinde Ben İslam dairesine girmeyi kabul ediyor, onaylıyor ve tastik ediyorum ki, Allahtan başka İlah olmadığına şahitlik ediyorum ve yine Muhammed (SAV) in Allahın Kulu ve Rasülü olduğuna da şahitlik ediyorum” demiş oluyor.

Şahitlik geniş kapsamlı bir tercih, kabul ve tastik durumudur.

Şehadet, “Emanet şuuru” nun farkında olmaktır. Emanet Şuuru her şeyden önce insanın, ne olursa olsun kendi tasarrufuna bırakılmış olan şeyin sorumluluğunu tam bir bilinç haliyle taşıdığını ve kendisine verilmiş bu emaneti, buna ihtiyaç duyulduğu anda veya geri istendiğinde vermeye hazır olduğunu ifade eder. İşte gerektiğinde ve istendiğinde emaneti sahibine teslim edebilmenin adıdır şehadet.

Ölüm gerçeği hayatta olan herkesi eşitleyen bir gerçek, kaçış yok. İşte kaçışı olmayan ölümü anlamlı kılmaktır şehadet. Hayatta iken ölümü, ölüm korkusunu, ölümün son olmadığını, bilakis başlangıç olduğunun şuurunda olmaktır. Yani , Şeb-i Arus (Düğün gecesi) olarak görebilmektir, Şehadet.

Hayat bulan can bulan her canlının mutlaka tadacağı ölüm gerçeğini idraken aşmaktır, ötesine geçmek, bu gerçeklikle hayatını nihayete erdirmektir, şehadet.

Peygamberlerin ümmetlerine şahitliği, mü'minlerin mü'minlere şahitliği, şehitlerin yakınlarına şahitliği nasıl olsa gerekir?

Şehadet, bir çağrıdır çağlara, tüm zamanlara,

Şehadet, diriliştir diri olan diri kalabilen ruhlara,

Şehadet, var oluş gerekçesinin hakkını verebilmektir.

Şehadet, hayata ötelere bakabilmektir.

Şehadet, oluşuna olduğuna olguya şahitlik etmektir.

Şehadet “Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım. Zariyat:56” gerçeğinin şuurunda yaşamak, bedeni bedeninin sahibine vererek ruhunun ölümsüzlüğüne şahitlik yapmaktır.

Şehadet, “Emanet Bilinci”nin farkında olarak o şurla hareket etmektir. Bedenimiz bize emanettir yani biz bize emanetiz. Emanet paradigmasının gereğini bilerek, anlayarak iman, irade ve idrakinde olarak, emaneti teslim aldığımız gibi kirletmeden sahibine teslim etmenin adıdır Şehadet.

Yaratılışımızın amacına bakabilirsek şu gerçeği görürüz; Allah insanı kendisi için, eşyayı insan için yaratmıştır. Bu durum şöyle özetlenebilir. Kendim için yarattığım (insan), kendisi için yaratılan şeyler (Tüm dünya nime-ti ve eşyalar) için kendisini harcamasın, eşyaya kendini adamasın. Yaratana düşünerek yaratılış gerçeğine uygun olarak kulluğunun gereğini yapsın. Bu eylemleri nasıl ya-

pacağımızı bize örnekliğiyle gösteren peygamberlerin yol ve yöntemini yaşantısıyla izlemektir şehadet.

Allah bize akıl vermiş idrak vermiş irade vermiş sebepler ve sonuçlarını, ödül ve cezayı metodolojiyi elçileri vasıtasıyla insanlığa lütfetmiştir. Kur'an ve sünnetle “Yaşayan Kur'an” olan Rasülüllahın hayatı bize kadar intikal etmiş olup, bize de “Üsveyi Hasene “ olan örneklige uymamız emrediliyor. İşte şehadeti şahitliği iliklerine kadar hissedene, önceden şehit olmayı arzulayan insan daha yaşarken yaratılış gayesine uygun olarak asıl ahiret odaklı düşünür, yaşar ve elest bezminde verdiği söze sadık kalarak canını kendisine emanet verene iade eder. İşte bu karlı alış verişin adıdır şehadet.

Dünyanın değersiz, anlamsız, para etmeyen boş bir hayalden ibaret olduğu sanal durumun farkında olmaktır. Kendi farkındalığının farkına varmaktır. Nasıl ki emanet olarak içinde bulunduğumuz bedenimizle bu dünyada varız, o halde canlı olmak, yaşamak bir hakikat ise ölüm de bir hakikattir. Bu Hakikate tam anlamıyla iman etmenin, ölüm ve ötesini görebilmenin adıdır şehadet. Şehadet bir geçiştir, bir evredir, bir aşamadır. Sun'i ve sanal olandan hakiki olana geçiş. Şehadet sürgünden vatana dönüştür, varıştır. Rahmetli Sezai Karakoç'un “Uzatma dünya sürgünümü benim” ifadesiyle dünyanın sürgün yeri, asıl vatanın ise ahiret olduğu bilincine sahip olmaktır.

Şehadet şuuruyla ölen kimse şehittir. Şehit ölü değildir. Rabbimiz Ali İmran suresi 169-170. Ayetlerinde bu hakikati şöyle ifade etmektedir: “Allah yolunda öldürülenleri sakın ölüler sanma. Bilakis onlar diridirler, Rableri katında Allah'ın lütfundan kendilerine verdiği nimetlerin sevincini yaşayarak rızıklandırılmaktadırlar. Arkalarından kendilerine ulaşamayan (henüz şehit olmamış) kimselere de hiçbir korku olmayacağına ve onların üzülmeyeceklerine sevinirler.”

İslam uleması bu ayeti delil göstererek Ruhun Ölüm-süz olduğunu ölüm olayının Ruhun Bedenden ayrılması olduğunu ifade ederler. Yani süreç devam etmektedir.

Yine Tevbe Suresi 111. Ayetinde Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

“Şüphesiz Allah, mü'minlerden canlarını ve mallarını, kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır. Artık, onlar Allah yolunda savaşır, öldürürler ve ölürler. Allah, bunu Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da kesin olarak va'detmiştir. Verdiği söze Allahtan daha vefakar olan kim olabilir? O hâlde, yapmış olduğunuz bu alışverişten dolayı sevinin. Çünkü budur en büyük başarı, en büyük kurtuluş.”

Bugün Filistinde Gazzede yaşayan, savaşan, ölen ve öldürülen müminlerin azmini sabrını direncini ve kararlılığını görünce şehadeti daha iyi anlıyor ve görüyoruz. Çünkü onların ölümü öldürdüklerini, dünyayı ve dünyalıkların ellerinin tersiyle ittiklerini ve cennete doğru koştuklarını görüyoruz.

Rabbim bizi de bu aşkla bu şevkle şehadeti arzulayan ve şehit olanlardan eylesin.

Şehid

Kur'an'da bazı kelime ve kavram birden fazla anlamı ihtiva edebiliyor. Yine aynı anlam ve kavramlar, farklı kelimelerle ifade edebiliyor. Bu doğrultuda baktığımız zaman, o kelimeler birden fazla birbirinden farklı maksatlarla kullanılabilir ve çok geniş imkanlara ve kullanım alanlarına sahip olarak geniş anlamlar üretilebiliyor.

Durum bu olunca; diğer birçok kelime ve kavram gibi *şehadet* de çok çeşitli manalarda kullanıma imkanına sahip olduğu görülüyor. Onun kullanıldığı herhangi bir anlam da başka bir kelimeyle ifade edilebiliyor.

Şehadetin bilinen anlamları, bir vak'ayı görmek veya duymak ve Allah yolunda öldürülmek iken, *Bilgi*, *Yemin*, *İkrar*, *Hüküm* gibi anlamlarda da yaygın olarak kullanılmış.

Şehid, en temelde Allahın *Esmâ-i Hüsnâsı*ndandır. Ragıp El-İsfahanî, Allah'ın Zâtı için kullanılan "*âlimü'l-gaybi ve's-şehâde*" nitelemesini, "*insanların duyularına ve sezislerine gizli kalmış hususları da bilen*" şeklinde yorumlamıştır. Gazzali ise bu duruma biraz daha geniş bakarak, *Şehid* kelimesini, *Bilen* şeklinde ele alır. Onunla anlam yakınlığı içinde bulunan öteki bazı *İsm-i İlahî*lerden tamamlayıcı olarak bahseder: "*İlim kavramı bağlam-sız olarak düşünüldüğünde Âlim ismi, bâtinî hususlara nisbet edildiğinde ise Şehid isimleri kullanılır.*" Yani, Allah yarattığı kullar için geçerli olan, bilginin duyularla ya da sezgilerle elde edilmesi durumundan münezzehtir. Yaratıklarının bilgi edinme vasıtalarına duyduğu ihtiyacı duymaz. "*O, gökleri ve yeri hak olarak yaratan-dır. O'nun "ol" dediği gün her şey oluverir. O'nun sözü haktır. Sûr'a üfürüldüğü gün, mülk O'nundur. O, gaybı da bilendir, müşahede edileni de...*" (En'am 73)

Ragıp el-İsfahani, *Şehadet* için: "*Göz veya basiretle görerek hazır olmaktır.*" der. Yani, fiziki olarak görülen, veya kalben-ruhen sezilen-hissedilen durum veya olaya şahitlik etmek. "*İşte gaybı*

da, müşahede edilebileni de bilen, üstün ve güçlü olan, esirgeyen O'dur." (Secde 6) . "Kimi zaman da yalnızca 'hazır olmak' şeklinde kullanılır." diye ekler. Yani, bu durumda mevcut duruma, yalnızca kabullerle hazır olmak.

Bir olayı bilerek, beklemek, gözlemek, hazır olmak, erişmek, bunu iç duyuyula sezmek, dış duyularla da algılamak da bu muhteviyata girer. "*O (sayılı günler), doğruyu eğriden ayırma (furkan), gidilecek yolu bulma konusunda açıklamalar ve insanlara rehber olarak Kur'an'ın indirildiği ramazan ayıdır. Artık içinizden kim bu aya yetişirse onu oruçlu geçirsin. Kim de hasta veya yolcu olursa, başka günlerden sayısınca tutar. Allah sizin için kolaylık istiyor, güçlük çekmenizi istemiyor. Sayıyı tamamlamanız, size doğru yolu göstermesinden ötürü Allah'ı tazimle anmanız için ve şükredesiniz diye (uygun hükümler gönderiyor).*" (Bakara 185)

Şehîd, genellikle isim olarak ele alındığında en güçlü manası, *bilen* olarak kabul ediliyor. *Bilmek* kelimesinin, *Şahid* isminin temel mânası olduğu, ve bu haliyle, *şâhîdden* daha zengin bir muhtevaya sahip bulunduğu hususunda ittifak edilmiş. *Şehid*, *şahit* olma yoluyla edinilen bilgiye sahip olan demek. "*Ey kitab ehli! Sürekli Şahit olup durduğunuz halde ne diye Allahın ayetlerini inkar ediyorsunuz? Ey kitab ehli! Neden bâtıl hakkın yerine ikame*

ediyorsunuz?" (Al-i İmran 70-71). Ehl-i Kitab'ın inkarı Kur'an'da sık sık vurgulanan bir durumdur. Kendilerini Resul (S.A.V.) Allah'ın apaçık ayetleri ile çağırdığı halde, onlar, bu konuda çeşitli sebeplerle yakine ulaştıkları halde, Tevhide her şekilde şahit oldukları halde, ellerindeki kitapta Resul-i Ekrem'in geleceği yazılmak suretiyle bildirildiği halde, O'nu hal-i hazırda bekleyedurdıkları halde, O geldiğinde O'na iman etmemişler, bildikleri halde gerçeği ve şehadetlerini gizlemişlerdi. Onlar istiyorlardı ki gelecek olan Resul kendilerinden olsun. Aslında gerçeği biliyorlardı. "*Yoksa Siz, geçekten İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın, Yakub'un ve torunlarının Yahudi veya Hristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: Siz mi daha iyi biliyorsunuz, yoksa Allah mı? Allah katından gelmiş olan, kendinde bulunan bilgiyi gizleyenden daha zalim kim olabilir? Allah yapıp ettiklerinizden habersiz değildir.*" (Bakara 140) *Şayet yolculuk halinde olur ve yazacak birini bulamazsanız, teslim alınmış rehinler (şahit olarak yeterlidir). Birbirinize güveniyorsanız, kendisine güvenilen borçlu emaneti yerine getirsin ve Rabbi olan Allah'tan korksun. Şahitliği gizlemeyin. Kim onu gizlerse şüphesiz onun kalbi günahkârdır. Allah yaptıklarınızı eksiksiz bilmektedir.*" (Bakara 283)

Şehid insanlar arasında en bilinen manası ile Allah yolunda

öldürülen kişi demektir. O, yaşarken, Hakkın hukukuna şahitlik ve riayet eden, hayatını da bunu dünya yüzünde hakim kılma çabasıyla geçiren kişidir. Ragıb El-İsfahani: “Şehid ölmekte olan kişidir. Ona Şehid denilmesinin sebebi meleklerin, yanında hazır olmaları ve Ona şahitlik etmelerindendir.” der, ve şu ayeti gösterir: “Şüphesiz, “Bizim Rabbimiz Allah’tır” deyip sonra dosdoğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); Onların üzerine melekler iner, (ve derler ki): Korkmayın ve hüznülenmeyin. Size va’ad olunan Cennetle sevinin.” (Fussilet 30) Şehid bu yolda ölmekte olan kişi. Allah’ın yolunda ölen, O’nun hukukunu gözetirken öldürülen... O ölmekte olan, melekler onun yanında hazır, hayatına ve öldürülüşüne şahit olduğu halde öldüğü için şehittir. “Allah’a ve Elçisine inananlar, işte onlar sıddıklar, ve şehidlerdir. Onlara ecirler ve nurlar vardır. İnkâr edip, ayetlerimizi yalanlayanlar ise, işte onlar artık cehennemden halkıdır.” (Hadid 19) O ölümü ölen kişi, ölmekteyken Rabbinin, kendisine hazırladığı nimetlere şahit olduğu için şehiddir.

Biz böyle ölümleri de ölüm diye tanımlamak zorunda kalıyoruz. Çünkü şahidi olduğumuz, görünen alemde geçerli olan fiziki kural ve yeteneklerle sınırlıyız. O sebepten biz her şeyde olduğu gibi, ölümleri ayırtederken de Allah’ın koyduğu kıstaslardan faydalanırız. Olanı açıklamak fiziki olarak bizi aciz bırakırken, yardımımıza Yakın derecesinde inandığımız kabullerimiz girer. “Allah yolunda öldürülenleri sakın ölümler sanma! Bilâkis onlar diridirler; Allah’ın, lütuf ve kereminden kendilerine verdikleriyle sevinçli bir halde rableri yanında rızıklara mazhar olmaktadırlar. Arkalarından gelecek ve henüz kendilerine katılmamış olan şehid kardeşlerine de hiçbir keder ve korku bulunmadığı müjdesinin sevincini duymaktadırlar. Onlar Allah’tan gelen bir nimet, bir lütuf sebebiyle ve Allah’ın, müminlerin ecrini zayi etmeyeceği müjdesi ile de sevinç içerisinde diriler.” (Al-i İmran 169-171). Allah yolunda öldürülenlerin bildiğimiz mânâda ölü olmadıkları müslümanlar arasında yakîn bilgi öneminde ve imani bir kabuldür. Ölü, fiziki olarak, hayatı sona ermiş, bir noktadan sonra duyulardan ve diğer hissiyatlardan yoksun kalmış, bir şeylerin kendinden eksiltilmiş olması sebebiyle artık hiç bir algısı hiç bir hissiyatı çalışmayan demektir. Fakat Allah yolunda öldürülenlerin durumu böyle değildir. Onlar görünüşte ölü olsalar bile, Allahın kendilerine bahsettiği (bizim kavrayamadığımız) bir hayatta diridirler. Onlara, hissetme, lezzet ve zevk alma kabiliyetleri verilmiştir. Mutlu bir hayat ile birlikte Allah katında onlara bol nimetler, geniş rızıklar sunulmaktadır. Bunu algılamak dünyadaki insanların yeteneği dışında ve üstündedir. Çünkü Şehidlere bahsedilen hayat, mahiyet ve boyut bakımından dünyadakilerin kavrayışı dışında ve onların yaşadığı hayattan farklıdır (İbn Aşur). Müfessirler Şehid Hayatı meselesini Ruhun Ölümsüzlüğü ile açıklama yoluna gitmişlerdir. Buna göre, ölen ruh değil bedendir, ve ölüm ruh ile beden biribirinden ayrılmasıdır. Ölümünden sonra dünyadayken iyi olanların ruhları kendilerine sunulan nimetleri görerek mutlu olurlar. Dünyadaki hayatını kötü olarak yaşayanların ruhları ise Ahirette kendilerine vadedilen Cehennem hayatını görüp bundan elem ve pişmanlık duyarlar. Şehidler ise kendilerinin dünyadayken şahidi oldukları yüksek makamları görürler, ebediyyen mesud olurlar. Bununla da kalmaz, dünyadayken iyi olanlara vadedilenlerden daha güzel, daha geniş, daha büyük nimetlere mazhar olurlar.

MUSAB BÜLENT DOYMUŞ

Adı Şehittir Onun

Her insan aynı bakmaz ki dünyaya. Kimi ilk önce renkleri tanır, kimisi aşkırtır görmeye. Kimi marşlar ezberler ve savurur gökyüzüne, kimisi hırçın denizlere sevdalı bir yürek taşır.

Kimi dünya için doğmuştur ve tüm varlığını ona adar. Kimisi bir ölüp, bin dirilmenin nakaratında hayat bulmak ister...

Adı bazen Hamza’dır onun,

Kimi zaman Hanzala

Kimi Hüseyin gibi yaşar ve doğru sözü eğri olmasın diye verir başını.

Kimi İsmail Heniyye’dir. Onurlu bir davanın, korlaşmış ateşini avuçlar tüm gönül dinginliğiyle.

Ahmet bin Yasin’dir o bazen. Hayatın tüm albenisini elinin tersiyle iten, direnişin onuruyla her gün yeniden şahlanan.

Özgürlük muştuları dilinde, ayetler ile serinleyen.

Zulme uğramış olsa bile, zulmetmeyen,

Merhamet dokunuşu parmak uçlarında ısıldarken, şehadete gülümseyen,

Hesapsız, riyasız, dingin ve telaşsız göğes bakan adamlar...

İman edenler,

Allah için seven, O’nun için bugzeden adamlar.

İnanan, titreyen, dilinde dua serinliği ile vicdanlı adamlar...

Sen onları yüreklerinden tanırsın ve alımlarında parlayan secde izlerinden...

Dünyaya ait tüm sevdalarını ahirete erteleyen,

Avuçlarından güneş doğurabilen geceye, tüm çirkinliklere ve yaşanan zulümlere inat.

Kah bir Filistinli çocuğun gözyaşından yanağına süzülüp aydınlık olur,

Kah Doğu Türkistanlı anaların külrengi umutlarına mavi yağmurlar yağdırır,

Gözleri kayaların yosun tutmuş çatlaklarından sızan, bir su gibi umut var...

Yüzleri, Ebrehelerin şatafatlı hayatlarına ferman yazar. Uşakların bükülmüş bellerinde inşa ettikleri sütunları sarsar.

Onlar ki, içinde taşıdığı sonsuzluğun derinliğinde, kardeşi Yusuf’un zindanından çıkarak, kopması mümkün olmayan o ipe sımsıkı sarılır.

Adı ŞEHİTTİR onların...

Kara Pazar tacirlerinin hilelerini bozan,

Tüm soruların cevaplarını yeryüzüne şehadetiyle yüksek sesle haykıran,

Her türlü pislikten uzaklaşıp, arınan

İşte Onlar ‘koşu bittikten sonra da koşan adamlar’

Bedeni ölse de ruhu hep diri kalanlar,

‘Onlara ölümler demeyiniz, Onlar diridirler’ ayetine mazhar olanlar...

Şehadet Bir Çağrıdır Nesillere ve Çağlara

Şehadet bir haldir, kim şehadete aday yaşıyorsa gelir onu bulur.

Şehadetin yaşanılan tanımlanmış bir tarifi yoktur. Çünkü o hayatta bir kere tadılabilecek ve asla geri dönmeyecek bir kutlu yolun başlangıç noktasıdır.

Şehitlerin hayatı hep destansıdır, onlara bakın niçin şehadet şerbetini içtiklerini anlarsınız.

Gazzali'nin meşhur bir sözü vardır, "Bazı şeyleri tatmadan anlayamazsınız", Şehadet bunların başında gelen ve tattıktan sonra, mahiyeti hakkında yaşayanlara niceliği hakkında bilgi verilemeyen en destansı haldir.

Tarihin sayfalarında ve bugün yaşayan şehitlerimize baktığımızda Allah adına kıpır kıpır bir hayatın sahibidir onlar.

İhvanın tarihinde adı şerefle şehadet listesine yazılmış isimler

var, Hasan el Benna, 43 yaşında, bir salon konuşması yaparken şehit edildi.

Abdulkadir Üdeh, 47 yaşında Mısırın zalim yöneticisi Nasır tarafından idam edildi.

Seyyid Kutub, 66 yaşında Nasır tarafından idam edilerek şehit edildi. Nasır tarafından "özür dile seni affedeyim" denmesine rağmen o tarihe geçecek şu sözleri söyledi.

"Eğer Allah'ın hükmü ile idam ediliyorsam, ben hakkın hükmüne razıyım. Şayet batıl kanunlarla idam ediliyorsam batıldan ve münaflıklardan merhamet dilemem."

Akidesinde sağlam duruşunu bütün eserlerinde ortaya koyan Seyyid Kutub, içinde yaşadığı zulüm düzenine baş kaldırışını şöyle ifade etmiştir. "Namazda Allah'ın birliğine şehadet eden parmağım bir tağutun hükmünü asla onayla-

mayacaktır."

İdam sehpsasına giderken ezher müftüsüne verdiği tarihi cevap hala müminlerin zihinlerinde yankılanmaktadır.

Ezher müftüsü Kelime-i tevhidi okumasını isteyince "Sen onu söylemek için para alıyorsun bense canımı veriyorum." Diyerek ömrünün son cümlesinde bile bütün bir insanlığa ders mahiyetinde konuşmuştur.

Amerika'nın kara tarihinde, derisinin renginden ziyade İslam'ıyla Amerika Müslümanlarına rehberlik etmiş Malcolm X emperyalist batının bağrına saplanmış bir şahadet hançeridir.

39 yaşında emperyalist zulmün Afrika'dan koparıp getirdiği kara derili insanların sesi olmak adına verdiği mücadelesini İslam'la tanışarak taçlandıran Malcolm, hayatının en verimli çağında bir salon konuşması esnasında şehit edildi.

Onun "Bazı ölümler yaşayanlardan daha yüksek sesle konuşurlar." Sözüne bizzat kendisi şahitlik etmiştir. Bugün hala o Amerikan emperyalizminden daha yüksek sesle konuşmaktadır.

"Bana bir kapitalist gösterin, bende size bir kan emici göstereyim." Diyerek içinde yaşadığı düzenin karşısında duruşunu her zaman net bir şekilde ortaya koymuştur.

Bir Metin Yüksel vardı, Anadolu'yu İslamsızlaştırmak isteyen Müslüman maskelilerin çabalarına karşın, insanımızın makus talihini Allah adına değiştirmek için enerjisi volkan gibi çağlayan, Anadolu vilayetlerinin yüksek yapılarına Kayseri Kalesi dahil olmak üzere "TEK YOL İSLAM"

yazarak gelecek kuşaklara örneklik etmeye çalışan.

Coşkusu arttıkça çabaları bileniyor çabaları yoğunlaştıkça şehadete yaklaşıyordu. Nihayet bir gün Fatih camisi avlusunda kızıl kanlara boyanmış vaziyette arşa doğru yükselen şehitler kervanına katıldı.

Bir Abdurrahman Koyunoğlu tanırım ben, ne zaman görseniz sırtında bir çuval bir torba bir fakirin hanesine ihtiyaç çıkını taşır. Öyle ki, atı yok, arabası yok, ama gönlü bol, sanırsınız bütün belediye otobüs filolarının sahibi. Düşünsenize ihtiyaç maddesini bir yerlerden tedarik eder otobüslere kadar taşır, otobüsle gideceği mahalle kadar gider, sonrasında ahiret heybesini sırtlar, ihtiyaç sahibinin kapısına kadar taşır. Onu bu yaşadığı zorlu hayatın ihtişamına yâr eden, Rabbinin rızasını, kendisine kapıyı açtığına gelen iâşe torbasına ıslıl, ıslıl gözlerle bakan ve minnet duygularını bazan sevinç bazan göz yaşlarıyla ifade eden insanların yüzlerinde görmesiydi. Ve günlerden bir gün yine sırtında iâşe torbasıyla insanları sevindirmek adına yolda yürürken bir aracın çarpması sonucu Rabbinin yolundan Rabbinin rızasına ve cennetine kavuştu.

Bir Bahattin yıldız vardı. Nerde Allah için bir şey yapılabilecek imkân var acaba? Hep onun peşinde koşardı. Hicri 1400 yıldönümünde

Erzurum'dan Kayseri'ye koşarak, kendisine nefesle bir ömür veren Allah için nefes nasıl tüketilmiş örneğini ortaya koydu.

Erzurum şahitti onun Allah için çabalarına, İzmir şahitti, yetmedi, Afganistan şahit oldu yaptıklarına ve şehadetine. Üniversite yıllarında zalim ruslara karşı mücadele eden Afgan mücahitlerinin destanlarını ve Hindikuş dağlarını anlatan ezgileri ve marşları birlikte çok seslendirmiştik. Allah onu o sevdiği yolda Afganistan dağlarında soyadı gibi yaşadığı asrın şahidi bir yıldız yaptı. Kim bilir belki de uçağın düştüğü dağın üzerinde her gece bir yıldız olarak parlıyor ve şehadete susayan gönüllere göz kırıyor.

Filistin davasının elleri ayakları tutmayan fakat imanıyla İsrail'e meydan okuyan Şeyh Ahmed Yasin'ini tanıyoruz yakınlarda.

Tutmayan elleriyle İsrail'in başına ördüğü çoraplar, tutmayan ayaklarıyla önünde yürüdüğü Hamas gençliğiyle ortaya koyduğu direniş, şehadet tarihinin altın sayfalarına yazıldı.

Nihayet bir sabah namazı, cami çıkışında İsrail'in bu eli ayağı tutmayan mücahidi, helikopterden attığı füze ile şehit ettiğine tanıklık ettik.

Son olarak daha yere düşen kanı kurumayan İsmail Heniye. Bir mülteci kampında açtığı gözleriyle, dünyada doyasıya yaşadığı topraklara bakması mümkün olmadı. Çünkü bu zamanda Filistinli ve Gazze'li olmak sürgün demektir.

Gazze'li olmak yurt, evlat, mal imtihanını vermek demektir. Öyle de oldu. Evlatlarını torunlarını şehit olarak Allaha sunmasının akabinde çok sürmeden dünya sürgününü şehadetle tamamladı ve Rabbine kavuştu.

Şimdi bütün bu yiğitlerin hayatlarına baktığımızda şunu çok rahat bir şekilde bir kere daha söyleyebiliyoruz ki şehadet bir hayat tarzıdır, onu yaşayanları gelir bulur.

Allah şehadetlerini kabul buyursun. 21.08.2024

Mûte Savaşı ve Üç Şehidi

Mûte savaşının önemi; Bizans'la Müslümanlar arasındaki ilk muharebe olmasından kaynaklanıyordu. Mûte 'den hemen sonra bu bölgede yaşayan Arap kabileleri arasında İslâm hızlı bir şekilde yayılmaya başlamıştı.

Mûte, Lût gölünün güneyinde Şam sınırlarında Belka vadisi köylerinden bir köy, Şam yayla-larından bir yayla olup, Kudüs'e Beytü'l- Makdis'e iki konak (yaklaşık 50 km.) uzaklıkta geniş tarım arazilerine sahip bir yerdir. Arabistan'ın meşhur kılıçları da burada yapılırdı. Orada yapılan kılıçlara da bölgenin adına izafe-ten "Meşârif yapısı kılıç" denilirdi. Halkı Hristiyan olan Gassan'lılar- la, Rumlardan oluşuyordu.

Mûte savaşı Hz. Peygamberin bizzat katılmadığı için bir seriyye olmakla birlikte bazı kaynaklarda Ceyşu'l-Ümera "Kumandanların Ordusunun Gazası" diye de anı-ılır. Mûte savaşı hicretin sekizinci yılının Cemâziye'l-evvel ayında (8 Eylül 629)vuku bulmuştur.

Bu gazâyâ bu ismin verilme- sinin sebebi; orduya çok sayıda kumandanın katılmasından ya da

mücahitlerin sayısının çokluğun- dandır. Yahut da düşmanla karşı- laşınca yapılan çarpışmanın son derece şiddetli oluşundan dolayı idi.

Mûte savaşının önemi; Bi- zans'la Müslümanlar arasındaki ilk muharebe olmasından kaynak- lanıyordu. Mûte 'den hemen sonra bu bölgede yaşayan Arap kabilele- ri arasında İslâm hızlı bir şekilde yayılmaya başlamıştı.

SAVAŞ BAŞLIYOR

Nihayet iki tarafın orduları karşı karşıya gelmesiyle birlikte artık kaçınılmaz olan savaş baş- lamıştı. Bu andan sonra ise geri dönüş yoktu.

Mücahitler önce müşrik ve Hristiyanlardan oluşan, düşman ordusunun kalabalığını görünce şaşırıldılar.

Savaşa başlamadan önce

Müslüman mücahitlerin komutanı Zeyd b. Hârise, Hz. Peygamberin emri gereği düşman komutanları ve ordusunu önce İslâm'ı kabul etmeye çağırdı.

Bizans ordusunun komu- tanının cevabı sadece alaylı bir tavırla gülmek olmuştu. Öyle ya şimdi Müslüman olmanın zamanı mıydı? Tam bütün kozlar eline geçmişken, tam Müslümanları hezimete uğrattıp onlara kendi güçlerini göstermek ve hiç unu- tamayacakları bir ders vermek için onlardan otuz, kırk kat daha büyük ve avantajlı bir ordu top- lamışken. Bizans komutanı böyle düşünüyordu ve cevabını da Zeyd b. Hârise'ye böylece vermişti,

Hz. Zeyd' de kendi üzerine dü- şen tebliğ görevini yerine getirmiş olmanın rahatlığıyla, Müslüman mücahitlere, artık savaşmaktan başka çare kalmadığını; hemen

savaş düzeni almaları gerektiğini söyledi. Sağ ve sol yandaki askerlere komuta edecek. Kumandanlar hemen savaş hali aldılar. Kur'an okumaya ve dua etmeye, başladılar.

Bu arada Bizans ordusu da savaş halini almıştı. Fazla bir zaman geçmeden savaş her iki tarafın ok atışlarıyla başladı. Bir müddet sonra iki ordu yeşil çayırlar üzerinde kıyasıya çarpışmaya başlamıştı bile.

Tarih belki şimdiye kadar böyle bir olaya bir daha şahid olmamıştı ama şimdi oluyordu işte. Bir tarafta inanan ve inancı için savaşan üç bin kişilik bir ordu, diğer tarafta İslâm düşmanı yüz bin kişilik bir ordu. İlk bakışta inanılması güç bir olay ama doğru, ama gerçek!

Peki, bu üç bin kişilik ordu neyine güveniyordu da kendinden kat kat kalabalık, silah ve teçhizat yönünden daha güçlü bir ordunun önüne bu kadar cesaretle çıkabiliyordu.

Hiç mi korku yoktu bu insanlarda da gözlerini kırpmadan ölümüne meydan okuyorlardı?

Onlarda insandı elbet... İnsanüstü birtakım güçlere sahip değildiler, belki korkuyorlardı da ama onların düşündükleri şuydu: Tıpkı savaştan önce Abdullah b. Revâha'nın dediği gibi onlar için iki yol vardı. Eğer ölürlerse en güzel ölümle ölecekler ve şehit olup Allah'ın kitabında şehitler için vaad edilen cennete kavuşacaklardı. Yahut gazi olacaklardı ki bu çeşit yaşamda yaşamının en güzel çeşidiydi elbet!

Üstelik biliyorlardı ki asıl üstünlük sayı ve silah üstünlüğü ile değildi, bunu defalarca yaşamış ve tecrübe etmişlerdi. Bedir de çok küçük topluluk büyük bir topluluğa Allah'ın izniyle galip gelmişti. Aynı zafer niye Mûte'de olmasındı? Hatta yüce Rabbimiz kitabı keriminde **"Allah'ın izniyle nice az bir topluluk daha çok bir topluluğa üstün gelmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir"** (Bakara 249) buyurmuyor muydu?

Evet, tüm bunların bilincinde olan üç bin mücahit, üç bin kahraman kendisinden otuz kırk kat daha büyük bir orduyla karşılaşıyordu. Bir yandan da Bakara suresinden ayetler okuyup "Ey Rabbimiz üzerimize bol bol sabır indir, ayaklarımıza kuvvet ve sebat ver ve bizi kâfirler kavmi üzerine muzaffer kıl." 1 Diye dualar ediyorlardı.

HZ. ZEYD ŞEHİD

Şimdi, üç bin kahraman, üç bin mücahit kendisinden otuz kırk kat daha büyük bir orduyla karşılaşıyorlardı.

İslâm ordusunun başkumandanı Zeyd, sorumluluğunun bilincindeydi. Çünkü Peygamberin (sav) sancağını o taşıyordu. Kâinatın Efendisi orduya onu komutan seçmiş ona güvenmişti.

Hz. Zeyd'in bir elinde Peygamberimizin sancağı, bir elinde kılıcı gözlerini hemen hiç kırpmadan savaş meydanına atıldı. Mücahitlerde tek bir sesleriyle onu takip etmişlerdi.

Hız Zeyd birden bire kendisini savaşın en kızışmış anında savaş meydanını tam ortasında buldu. Peygamber efendimizin bildirdiğine göre tam o sırada Şeytan (aleyh'ül'lane) Zeyd'e yaklaştı ve ona ölümü çirkin ve sevimsiz, dünyayı güzel göstermeye çalıştı.

Bu an Hz Zeyd'in imtihanının başladığı andı: Ya Allah'a ve Resûlüne verdiği sözü yerine getirecek, karşılığında cenneti alacak, yada şeytanın vesvesesine kapılıp geri çekilecekti.

Hâlbuki Hz. Zeyd için Allah'ın ve Resûlü'nün emrine uymaktan başka tercih hakkı yoktu. Çünkü o Peygamberin dizi dibinde onun başucunda, onun terbiyesiyle yetişmiş bir sahabe idi. Tabi ki tercihinin de bu yönde yaptı ve;

- "Bu an mü'minlerin kalplerinde imanın sağlamlaşacağı andır. Hâlbuki (ey şeytan) sen bana dünyayı sevdirmek istiyorsun" diyerek ilerledi.

Vücudu Rumların mızrak ve oklarıyla delik deşik oluncaya

kadar savaştı.

"Zeyd b. Hârise yaralar içinde kalmış, her tarafından kanlar akıyordu. Sıcak ve mukaddes bir kan... Sonunda umduğuna kavuştu ve şehit oldu. Âlemlerin Rabbi olan Allah'ın rıza ve hoşnutluğunu kazanmış insanların gülümsemesi ve rahatlığı vardı yüzünde. Çünkü Yüce Allah ona makamını önceden gösteriyordu.

SANCAK HZ. CAFER'DE

Kumandan Hz. Zeyd, şehit düşünce Hz. Peygamberin sancağını yine Hz. Peygamberin talimatı gereği Hz. Cafer b. Ebu Talip aldı.

Şeytan hemen ona da gelip, hayatı güzel gösterip sevdirmek ölümü çirkin, sevimsiz gösterip ondan nefret ettirmek istedi.

Hız Cafer de anlamıştı, şeytan kalbine vesvese, korku düşürüp savaştan, dolayısıyla; Allah'ın emrine itaatlen alıkoymak istiyordu o'nu, tıpkı Hz. Zeyd'e yaptığı gibi:

Ama Hz. Cafer'in cevabı da Zeyd'in cevabından farklı olmadı. O da tıpkı Hz. Zeyd (ra) gibi:

- "Sen bana ölümü çirkin ve sevimsiz göstermek istiyorsun hâlbuki bu an Mü'minlerin kalplerinde imanı pekiştirme andır" dedi ve hemen zırhını alıp sancağı elinde ilerledi, düşmanın ortalarına doğru daldı. Etrafında çıkmak için bir yol bulamayınca da hemen atından indi ve düşmanın eline geçmesin de onunla Müslümanlara karşı savaşmasınlar diye atının ayak sinirlerini kesti. (Deniliyor ki bunu İslâm tarihin de ilk yapan Hz. Cafer b. Ebi Taliptir)

Hız Cafer bir yandan düşmanla çarpışıyor, bir yandan da şu beyti okuyordu.

"Cennet'te ona yaklaşmakta ne güzel!/Onun şerbetleri soğuk ve tatlıdır./Rumlara gelince onların akıbetleri yakındır./Onlar kâfir ve soyları yabandır./Onlarla karşılaştığımda,/Bana düşen kılıç vurmaktır"

Hız Cafer bir yandan bunları söylüyor bir yandan da çarpışıyor, işte o anda düşmanlar tarafından bir kolu kesildi. Sancağı hemen diğer eline aldı. Biraz

1) Bakara 250

H. Cafer şehit edildiğinde Abdullah b. Revâha hemen ileri atıldı ve sancağı aldı. Sonra da savaşın en kızışmış anında düşman saflarının içine doğru ilerledi.

sonra o kolu da koparılınca sancağa göğsüyle sarılıp yere düşmesini engelledi. Tam o sırada bir adam gelip mızrağını Hz. Cafer'e sırtından saplamış, sonrada kılıcıyla vurup Hz. Cafer'in bedenini ikiye ayırmıştı. Hz. Cafer şehit oldu. Allah'ın müjdesine, cennete kavuştu.

Abdullah b. Ömer diyor ki:

–"Savaştan sonra Cafer b. Ebi Talip'i şehitler arasında bulduk vücudunda doksandan fazla kılıç ve mızrak yarası vardı."

SANCAK ABDULLAH B. REVÂHA DA

H. Cafer şehit edildiğinde Abdullah b. Revâha hemen ileri atıldı ve sancağı aldı. Sonra da savaşın en kızışmış anında düşman saflarının içine doğru ilerledi. İlerlerken de nefesine mağlup olmamaya ve şahadet hakkında ki tereddütlerini gidermeye çalışıyor ve şöyle diyordu.

–"Ey nefsim! Yemin ettim elbette Şehit olacaksın/Ya sen buna kendiliğinden razı olursun /Ya da bunu sana zorla kabul ettiririm./ Gördüm ki sen Cennetten hoşlanmıyorsun./Yıllar uzayıp gittiği halde sen hâlâ huzur bulamadın./ Sen ancak eski bir su kabında./ Bir damla sudan başka bir şey değilsin./Ey Nefsim! Sen şimdi

öldürülmesen,/Sonra ölmeyecek misin ki?/Muhakkak ki dilediğin şeyler sana verilmiştir./Eğer Cafer ve Zeyd'in yaptığını yaparsan asıl gayene erersin/O ikisinin yaptığını yapmazsan da pişman olursun."

H. Abdullah b. Revâha bir taraftan içindeki tereddütleri gidermeye, nefesine mağlup olmamaya çalışırken bir taraftan da düşmana kılıç sallıyordu. Kalabalıktan, toz dumandan kılıç şakırtılarından ve hepsinden önemlisi şeytanın vesvesesinden ve nefsinin alıkoyup savaşmaya devam eden Abdullah b. Revâha'nın bir parmağı bir kılıç darbesiyle yaralandı, neredeyse kopmak üzereydi, bu durum onun dikkatini dağıtıyordu.

Abdullah b. Revâha(ra) hemen atından yere atladı, yaralanan parmağını ayağının altına aldı ve "Sen ancak kanayan bir parmak-tan başka nesin ki,

Bu kazaya da Allah yolun da uğramış bulunuyorsun" diyerek parmağını çekip kopardı.

H. Abdullah b. Revâha nefsinin tereddütlerini hala giderememişti, kendisine musallat olan nefsiyle savaşıyor ve şöyle diyordu.

–"Ey Nefsim seni şehitlikten alıkoyan nedir?

Eğer karın filanca hatundan mahrum kalmak korkusundan

ileri geliyorsa, bil ki; o üç talakla boşanmıştır. Yok, filan, filan kölelerden mahrum kalmaktan kaynaklanıyorsa; onlarda azat edilmiştir. Yok, bakımsız hale gelmiş bahçe ve bostandan ayrı kalmak korkusuyla ise onlarda Allah ve Resûlüne bırakılmıştır" dedi.

Daha sonrada atından indi, o atından inerken de amcasının oğlu elinde etli bir kemik parçasıyla ona yaklaşmakta idi yanına gelip getirdiği etli kemik parçasını ona uzatarak şöyle dedi.

–"Al bunu ye ve biraz kuvvetlen, çünkü son günlerde çok zayıf düştün"

Abdullah b. Revâha amcasının oğlunun uzattığı eti aldı ve azı dişi ile bir parça kopardı. Tam o sırada mücahitlerin seslerini işitti. Müslümanlar toplanmışlar **"İnnâ lillahi ve İnnâ ileyhi raciûn» (Şüphesiz Allah'tan geldik ve yine ona döneceğiz)** (Bakara 156) diye haykırıyorlardı. Savaşın çok kızıştığını anlamıştı, kendi kendine şöyle dedi.

–"Sen hala dünyalık düşünüyorsun, hala toprak için ceset beslemektesin, hala nefis doyurma derdindesin".

Amcaoğlunun getirip verdiği o kemik parçasını attı ve kılıcını tekrar alarak savaşın en kızışmış bölgesine doğru ilerledi. Ve düşmana kılıç sallamaya başladı.

H. Abdullah b. Revâha biraz sonra sırtından bir mızrak darbesi aldı ve yaralandı. Müslümanlarla düşman safları arasında atından düştü ve yere yıkıldı. Yere düştükten sonra da:

"Ey Müslümanlar cemaati! Kardeşinizin cesedini düşmanlar tarafından kesilip biçilerek oynanacak edilmekten koruyunuz!" dedi ve çok geçmeden kaldırıldığı yerde şahadet şerbetini içti.

Şehit olduğunda yaşı 55 vakit ise akşamüzeriydi. Allah'ın rahmeti ve inayeti onların üzerine olsun.² Âmin.

2) Abdullah b. Revâha'nın kabri diğer Mûte şehidleri gibi bugün Kerek-Şevbek'e bağlı Mûte köyünde bulunmaktadır.

YÂREN MEKTUPLARI

Şehadet Bir Muştudur

Bismillah! Subhânallah! Tevekkeltü tealallah!
Hayırdır inşallah!...

Dilimde **“Şehit tahtında Rabbe gülümser/ Ah, binlerce canım olsaydı der...”** dizeleri ve kulağımda aynı dizelerin melodisiyle uyandım gecenin saat üçünde sevgili yârenim...

Uykunun bir nevi ölüm ve uyanışın da yeniden dirilişin bir provası olması hasebiyle olsa gerek Hz. Rasul Muhammed Mustafa (sav)’in **“Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz, nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz”** uyarısı tecelli etti galiba üzerimde.

Sevgili yarenim senin de başına geliyordur belki; İnsan hangi kaygılarla koyarsa başını yastığa o halde uyanıyor kimi zaman.

Ben de dün gece, Ünsiyet dergisine yazmam gereken ve on beş gündür bir türlü hissedemediğimden bir paragraf bile yazmaya muvaffak olamadığım Şehadet konulu yazının kaygısındaydım. Günlerce kalemi kağıdı elime alıp ya da bilgisayarın başına geçip bir şeyler yazabilmek için kıvranmama rağmen Şehadet hâlâ kendisini bana hissettirmiyordu.

Yazıyı teslim etmeme iki gün kalmıştı ve yine bir şey yazamadan girmiştim yatağa!

Uyandığımda dilime yapışmış olan dizeler ve kulağımdaki melodi heyecanlandırmıştı beni.

Mümbit bir gece olabilirdi.

“Bismillah” dedim, yüzümü suyun serin ve uyarıcı buseleriyle buluşturduktan sonra hemen geçtim bilgisayarın başına çünkü yeni şeyler oluyordu. Zihnimde irticali olarak gelişen özgün dizeler “beni hemen yaz” diyordu adeta çünkü hisler kayda alınmadığı takdirde küsüp gidiyordu bir daha gelmemecesine...

*Koşuyorum peşinde, naz edip kaçıyorsun
Ardından yollarına muhabbet saçıyorsun
Ufkumda kızıl lâle durmadan açıyorsun
Diyorsun ki kıpkızıl kanları giyin de gel
Dünyanın kirlerini gönlünden soyun da gel...*

Elhamdülillah. Gönlüm bana bu güzel duyguları fısıldayacak kadar rikkatliyse yazı da yazılabilecek demektir...

Kıpkızıl kanları giyinmek ve dünyanın kirlerini gönlünden soyunması insanın nasıl bir imanın, muhabbetin ya da aşkın eseridir acaba? **“Benden neler istediğinin farkında mısın sen?”** dedim gönlüme. “Benim ikircikli, yalpalı yürüyüşüm, tûl-i emellerim ve fani heveslerim buna geçit verir mi dersin?!...”

Seher vaktinin dinginliğinde ve okunmaya başlanan sabah ezanlarının lâhuti atmosferinden geciktirmiş de olsam selamların en güzeliyle selam ve mu-

imkânım olsaydı eğer sevgili dostum, secdelerle yükseldikten ve arındıktan sonra seninle bir muhabbet sofrası kurmak ve o sofrada, gecenin üçünde kulağıma fısıldanan canın bedeli bir sofradan devamlı rızıklanmakta olan Şühedâ-i Kiram’dan bahsetmek, onları anlamak, anlatmak ve dinlemek isterdim.

habbet olsun sana sevgili yârenim.

Şu an eğer sesim sana ulaşabiliyor olsaydı ben de okunan ezanlardaki **“namaz uykudan hayırlıdır”** mesajını sana bizzat iletmek, **“ey yârenim haydi kalk ve diril yeniden, secdenin serinliğinde yıka ruhunu ve hayata yepyeni bir ruh ile yeniden bismillah de”** diyerek yatağın şuh kollarından seni çekip almak isterdim seni.

Ve imkânım olsaydı eğer sevgili dostum, secdelerle yükseldikten ve arındıktan sonra seninle bir muhabbet sofrası kurmak ve o sofrada, gecenin üçünde kulağıma fısıldanan *canın bedeli bir sofradan devamlı rızıklanmakta olan Şühedâ-i Kiram’dan* bahsetmek, onları anlamak, anlatmak ve dinlemek isterdim.

Bir insanın şehadet arzusuyla canını canlar pazarına fütursuz ve hesapsızca sürebilmesinin altında yatan değerleri ilâhi beyanlar çerçevesinde keşfetmek ve anlatmak isterdim.

“Eğer Allah yolunda öldürülür ya da ölürseniz, şunu iyi bilin ki; Allah’ın yardımı ve Rahmeti onların topladıklarından daha hayırlıdır.” (Al-i İmran: 157) ayeti gereğince Şehadetin aziz islam dininin bir şiarı ve onun kültürünün kavramı olduğunu, dolayısıyla onun gösterdiği ilkeler ve hedefler doğrultusunda mücadele ederken gelen ölüm/Vuslat’ın şehadet olabileceğini, bunun ise her cana nasip olmayan izzetli bir makam olduğunu anlatmak isterdim.

Allah Azze ve Celle ’ye iman ve itaat üzere iken İslam’ın meşru ve mağruf gördüğü inanç ve değerlerini özgürce yaşayabileceğin bir vatan uğruna savaşırken ölmenin şehadet olduğunu,

Tevhidi bir iman, bilinç ve itaat üzere iken kendi kavminden olsun başka kavimlerden olsun müstek-

birce bir tavırla insanlara zulmeden tuğyan karlara karşı mazlumların yanında yer alarak verilen her türlü duruş, tavır ve mücadele den dolayı ölümün insanı bulmasının şehadet şerbeti içmek olacağını,

İslam'ın kerih ve gayrimeşru gördüğü bir şey uğruna mücadele verirken ölmenin insan Müslüman olduğunu iddia etse bile şehadet olamayacağını,

Bundan dolayı İslam'a inanan veya inanıyor gibi gözüken, İslami ilke, ibadet ve değerlere karşı bireysel veya kurumsal anlamda direk ve dolaylı yollardan mücadele verenlerin ölenlerinin şehadet kavramı ile anılmasının Allah katında onlara hiçbir şey kazandırmayacağını anlatmak isterdim.

Şehitliğin Allah katından; İman eden, yalnızca kendisine itaat eden ve bu uğurda hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan kullarına lütfetmiş olduğu bir itibar ve paye olduğunu dolayısıyla İslam karşısı inanç, sistem ve izm'lerin kendi değerleri uğrunda can veren ölümlerini İslam'ın şehadet payesini istimrar etmekten vaz geçip kendilerine uygun başka payelerle anmalarının daha dürüst bir davranış olacağını söylemek isterdim.

“Allah yolunda öldürülenlere ‘ölüler’ demeyiniz. Bilâkis onlar diridirler, lâkin siz anlayamazsınız.” (Bakara, 154) ayeti gereğince Şehit pâyesiyile anılabilmenin ve Allah katında diri olabilmenin O'nun yolunda ve yine O'nun rızasını kazanabilmek iman ve gayesiyle ancak mümkün olabileceğine inandığımı paylaşmak isterdim seninle.

Allah (cc)'ın **“Allah, mü'minlerden mallarını ve canlarını, onlara (verilecek) cennet karşılığında satın almıştır. Onlar, Allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve öldürülürler. (Bu), Allah üzerine hak bir vaattir...”** (Tevbe, 111) beyanından yalnızca O'nun yolunda savaşılarak ölmenin Şehadet olabileceğinin anlaşılması gerektiği açıkça anlaşılmaktadır

sevgili yârenim.

Eğer seninle bir muhabbet sofrasında buluşabilseydim; Allah(cc)'ın kitab-ı Kerim'inde beyan buyurduğu Şeriat'ini yani şartlar, hükümler ve hudutlarını içlerine sindiremeyenlerin inkarcı olduklarını bu itibarla şehadet duygusuyla ölüme koşmalarının altında ya kuru bir vatan sevgisi, ya bir seçkin kavim inancı ya da şöhet beklentisi vs gibi Şehadet kavramının bağlamından kopuk duygular yatıyor olabileceğini bunun ise acı bir ziyan olduğunu hatırlatmak isterdim.

Şehadet duygusu öyle muhteşem bir duygudur ki sevgili yârenim, Rasulullah(sav)

“Canım elinde bulunan Allah'a yemin ederim, istedim ki Allah yolunda savaşıp öldürüleyim sonra diriltileyim, sonra öldürülüp tekrar diriltileyim, daha sonra tekrar öldürüleyim ve diriltileyim!” (Buhârî, Temennî) buyurmuştur.

“O halde dünya hayatını

verip âhireti almak isteyen samimi mü'minler Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşır da öldürülür veya galip gelirse, biz ona pek yakında büyük bir mükâfat vereceğiz.” (Nisa 4/74)

Kızıl atlı süvari haydi uzat elini/Boya ak saçlarımın kana her bir telini/Muştuyula akıtarak nurdan rahmet selini/Kopar şah damarımı şehadeti sun bana/Mis kokum kanatlanıp ağsın cümle cihana...

Sen de dua et ne olur sevgili yârenim; Yorgun develer gibi yatağında ölüp gitmeden önce gelip çalsın kapımı Şehadet muştusu bütün güzelliğiyle...

“Madem ölüm tek bir defa gelecek, o da neden Allah için olmasın.”

Habil'den günümüze kadar İ'lâ-i Kelimetullah uğruna canlarını can pazarına fütursuzca sürmüş olan her renk ve ırktan cümle Şehidân-ı Kirâm'a selam, muhabbet ve duâ ola...

Nasıl Yaşarsanız Öyle Ölürsünüz

“Elest Bezmi”nde “Ben sizin Rabbiniz değil miyim” sualine hep birlikte “bela-evet, Sen bizim Rab-bimizsin” cevabıyla başlamıştır ilk şahitliğimiz. Aynı zamanda bu Fit-ratın temizliğine, yaratılış ahse-nimize ruhlar alemindeyken işlenen bir nakışın da ikrarıydı adeta. Tüm İlahlık ve Rablık iddiasında bulunanların reddi ve bir/tek olan İlah ve Rabbin Allah olduğunun şهادeti ile başlayan dünyadaki hayat yolculuğu, O’nun belirlediği sınırlara uyup emirlerini en güzel şekilde yerine getirme ve nehiy-lerinden ateşten kaçır gibi uzak durarak sadece O’nun rızasına talip olmayla devam etmekte ve bu uğurda feda edilenlerle anlam kazanarak hitama ermektedir. Şehid bu uğurda canını en ufak bir tereddüt göstermeksizin feda eden ve buna da Allah’ı, meleklerini şahid kılan kimsedir. Şehid kany-la tarihe silinmeyecek iz bırakan ve ardından gelenlere nur olup yol açan kimsedir. Şehid tarihin kalbi, beyni, hafızası, kısacası en büyük şahididir. Şehid geçmişi geleceğe bağlayan en güçlü, yıkılmaz bir köprüdür. Şehadet bir çağrıdır tüm nesiller ve çağlara.

Bir olaya şahit olmak, bir yerde hazır bulunmak, huzurda bulunmak, tanıklık etmek, müşa-hede etmek gibi anlamlara gelen şehit için çoğunlukla; canını Allah yolunda feda eden kimsenin Al-lah’ın vadettiği cennet nimetlerine anında erişmesine ve bu yaşanı-lan güzel ana Allah ve melekler tarafından şahitlik edilmesinden dolayı, “yakini gören, tanıklık eden” anlamı verilmektedir.

İnsan ve tüm canlılar için “ölüm” vazgeçilmez mutlak bir hakikattir. Yaşayan her canlı bir gün kendisi için takdir edilen süre

O’nun belirlediği sınırlara uyup emirlerini en güzel şekilde yerine getirme ve nehiylerinden ateşten kaçır gibi uzak durarak sadece O’nun rızasına talip olmayla devam etmekte ve bu uğurda feda edilenlerle anlam kazanarak hitama ermektedir.

dolduğunda bu hakikatten kaçamayacak ve bu vazifeyle görevlendirilmiş varlığa ruhunu teslim edecektir. İnsan nerede olursa olsun, isterse uzayın derinliklerinde, isterse en güçlü surlarla çevrilmiş ve muhafızlar ordusuyla donatılmış kaleler içerisinde, isterse tam teşekküllü hastane odasında, ya da tek başına Rabbi ile baş başa iken ölüm gelip kendisini bulacak ve o ruhu bedenden ayıracaktır. İster mümin ister deist ister ateist ister kafir ister münafık ister Budist ister demokrat ister modernist ister muhafazakar ister laik, her ne olursa olsun ölüm gelip onu bulacaktır. İster yatağında ister hastane odasında ister uçakta ister gemide ister savaş meydanında yine fark etmeyecek bu son akıbet için. Dolayısıyla yaratılmış her canlı için ebedilik yok, geçicilik vardır. İşte yaratılmışlar içerisinde

de mükellef ve sorumlu kılınmış varlık olan insanda kendisi için tayin edilen süre dolduğunda bu hakikatle karşı karşıya gelmekten kaçamayacaktır.

İnsan bu kaçınılmaz sondan kendini kurtarmak ve “ebedi” bir yaşam sürmek için her dem bir arayış içerisinde olmuştur. İblis, ilk insanlardan olan Âdem ve eşini bu tılsımla aldatmış ve onlar için Rableri tarafından yasaklanan ağacın meyvesinin aslında “ebe-dileşme”yi sağlayacak bir özelliğe sahip olduğunu ve yenildiğinde ölümsüzleşeceklerini “Allah” ile aldatarak onlara telkin etmiş ve bu meyveyi yedirerek ilk günahı işle-melerini başarmıştır. Ama günah işlendikten sonra işin aslının hiçte öyle olmadığı Âdem ve eşi tarafın-dan acı bir şekilde anlaşılmış, çok büyük bir nedamet ve pişmanlık içerisinde olan bu iki mükellef ve sorumlu varlığa Allah rahmetinin bir tecellisi olarak kelimeler öğret-terek tevbe etmelerini sağlamıştır. İşte Âdem’den sonra çağımıza, çağımızdan da kıyamete kadar bu ölümsüzlük arayışı Âdemoğulları-nın birçoğu tarafından hep arana gelmiş ve aranmaya da devam edilmektedir.

İnsan için “iki dünya”lı bir yaşamanın var olduğu da vazgeçilmez mutlak bir hakikattir. İşte bu iki dünyanın ne ile nasıl, nerede, ne şekilde yaşanılması gerekliliğinin de dizaynını belirleyen, sınırlarını çizen ve içeriğini oluşturan şüp-hesiz ki tüm bunların bir ve tek yaratıcısı olan Allahü Teâlâ’dır. Bunu bütün kalbiyle halisane bir şekilde tasdik etmiş ve tasdikini/ sözün gereği kulluğun en güzelini yerine getirmek için amellerin salihatine tutunmuş kullar ile tersi istikamette hareket etmeyi tercih

etmiş insanlar arasında bu dünyada bir mücadele hep olagelmış ve son saate kadar da olagelmeyi sürdürecektir.

Allah, insanoğlunun ebedilik arayışının yanlış adreslerde yapıldığını bildirerek adreslemenin bu dünya için değil öteki (ahiret) dünyada olduğunu bildirmiş ve aynı zamanda bu dünyanın bir “pazar” olduğunu ve bu pazarda verilen emanetlerin kime ne kadar pahaya satıldığına göre ikametgâhlarının tayin ve takdir edileceğini bildirmiştir. Yani Âdemoğlu en büyük emanetini, ruhunu kime ne pahaya sattıysa bedeli ebedi kılınan bir âlemden ödenecektir. Allah’a mı? İblise mi? İşte bu geçici dünyanın ebedilik arayışlarına zerre kadar pirim vermeyip en kıymetli varlığını, “canını” kurulan bu pazarda malın gerçek sahibi olan Allah’a satanların ikametgâhları, gerçek anlamda ölümsüzlüğü yaşayacağı cennet olacaktır.

İnsanlık tarihinin ilk katili şüphesiz ki Âdem’in bir oğlu olan Kabil’dir. İnsanlık tarihinin ilk maktulü ve şehidi de şüphesiz ki Âdem’in diğer oğlu Habil’dir. Cınayetin işlenme nedeni ise Allah’a

karşı adanmışın seçimi, kabul ve reddi. Allah kendilerine lütfettiği mallardan her iki Âdemoğluna kendisi için kurban edilmesini emrelediğinde Habil lütfedilenlerin en güzelini tercih ederken, Kabil tam tersi en zayıf ve çelimsizini tercih etmiştir. Bu istek, aynı zamanda insanoğluna dünya metainı karşı nasıl bir yaklaşım ve duruş sergilemeleri konusunun da açık/bariz bir anlatımıydı.

Hayat iman, ibadet ve cihad- dır. Cihad; kıtal başta olmak üzere Allah yolunda sarf edilen her türlü çaba ve gayretin adıdır. İnsanlık tarihi aynı zamanda Hak ile Batılın mücadele tarihidir. Hakkın galebe çalması, etkin ve hâkim kılınması Allah’ın yeryüzü egemenliğinin sağlanması anlamına geleceğinden bu uğurda mallar ve canlarla ortaya konulacak her türlü çaba ve gayret övülmüş, teşvik edilmiş, en güzel mükâfatlarla karşılanacağı bildirilmiştir. Bu uğurda akıtılacak her damla ter ve kan Rabbimiz katında adeta deniz deryalara, okyanuslara dönüşerek sahibine karşılık olarak verilecektir. İşte canını Allah yolunda adayıp sözünü tutan yiğitler Al-

lah’ın en seçkin ve seçilmiş kulları olan Resul ve Nebilerinden sonra makamların en alisine mazhar olacaklardır. İman edenler Allah yolunda bu cihadlarını gerçekleştirenken inkâr edenler kendi tağutlarının yolunda savaşırlar.

Dünya insan için cazip ve çekici kılınmıştır. Vazgeçemeyeceklerden vazgeçebilmek, verilenleri paylaşmak ve adamak insanın adeta sarp yokuşu olmuştur. Bencillik, ben merkezli bir yaşam kurgusu, hazcılık insanın fücuru olarak üfleneler olarak her daim yürünen yolda yolun engeli, seti, bariyerleri olmuştur. Verilenleri paylaşmak, infak etmek, verenin rızasına uygun bir şekilde harcamak cömertliğin, kadirşinashğın, isarın en güzel tezahürleri olmuştur. Canı ve malı en ufak bir tereddüt yaşamaksızın Allah yolunda vermek vazgeçilmişliğin zirvesidir. Bu hal o kişinin kalbinde cesaretin korkuya, teslimiyetin tereddüde, cömertliğin cimriliğe ve neticede takvanın/tevazunun kibre galebe çaldığı andır. Neticede İnsan nasıl yaşarsa öyle ölür, nasıl ölürsa öyle dirilir ve ona göre haşrolunur vesselam.

Yeni Bir İslami Söylem için Dağarcık: Şahitlik

Veda hutbesinden akıllara kazınacak pek çok ifade arasında Hz. Peygamber'in ümmetinin beyanını duyduktan sonra "Şahit ol ya Rab" demesi herhalde en çok dikkati çekendir. Ümmeti O'nun vazifesini hakkıyla yerine getirdiğine şahitlik etmiş, O da Cenab-ı Hak'tan ümmetin şahitliğine şahitlik etmesi niyazında bulunmuştur.

İslami söylem için yeni bir dağarcık teklifi yaptığımızdan beri bu üçüncü yazımız olacak. Geçtiğimiz iki yazıda neden yeni bir dağarcığa ve nasıl bir dağarcığa ihtiyaç duyduğumuza ilişkin değerlendirmeler yapmıştık. Bu değerlendirmeler arasında yeni dağarcık için yalnızca yeni kavramlar teklif etmekle sınırlı kalmayacağımızı, bunların yanında zaten bilinen kavramları da yeniden hatırlatacağımızı ve onların içinde birtakım anlamlar teklif edeceğimizi de söylemiştik. Şahitlik bu minvalde bir kavram ve bugünün Müslümanları için hayatiyeti giderek artıyor. Yeniden düşünülmesi, hayatı biçimlendiren benlik teknolojileri karşısında anlam alanı yeniden keşfedilmelidir.

Bunun için önce çok hızlı dönüşlerle Müslümanlığın tarihinde şahitliğin anlamına işaret eden bazı hususlara değinebiliriz. İlk olarak Hz. Peygamber'in (s.a.v) örnekliğine bakacak olursak veda hutbesindeki şahitlik vurgusu dikkat çekmektedir. Veda hutbesinden akıllara kazınacak pek çok ifade arasında Hz. Peygamber'in ümmetinin beyanını duyduktan sonra "Şahit ol ya Rab" demesi herhalde en çok dikkati çekendir. Ümmeti O'nun vazifesini hakkıyla yerine getirdiğine şahitlik etmiş, O da Cenab-ı Hak'tan ümmetin şahitliğine şahitlik etmesi niyazında bulunmuştur.

Belki bu yazıda biktırıcı bir sıklıkla kullanacağımız şahitlik derinliğini Hz. Peygamber'in veda hutbesinde bu şekilde kazanmaktadır. Kur'an'ı tebliğ eden,

sözleri ile açıklayan, davranışları ile "yaşayan Kur'an" olan Hz. Peygamber vazifesinin son zamanlarında Müslümanlarla arasındaki ilişkiyi şahitlik temelinde neticelendirmiştir. O'na vahyedileni ve O'nun günlerini aktaran ashabı bu şahitliği başka zemine taşımışlar ve birbirlerine şahitler olmuşlardır. Sünnetin taşıyıcısı ve ahlakına şahitlik edilen raviler olmuşlardır.

İslam şeriatının usulüne, işleyişine baktığımızda bir cemaatin mensuplarının birbirlerine şahitlikleri en temel değeri ifade etmektedir. Kur'an'da şahitlerin çağrılmasını salık veren ayetler, şahitliğin insani meselelerdeki güçlü varlığını ortaya koymaktadır. Buna şer'i meselelerde şahitlik edebilmek için aranan vasıfları, bir kimsenin şahitliğinin hangi şartlarda kabul edilmeyeceğine ilişkin bahisleri eklediğinizde ortaya çıkan tablo; birbirini gören, gözeten, gördüğünü anlama becerisine sahip ve hevasıyla gördüklerini çarpıtmayan insanların oluşturduğu bir ideali anlatmaktadır. Bu yönüyle cemaatin mensupları birbirini görmekte, dinlemekte, birbirinin haline ve davranışlarına şahit olmaktadır. Burada şahitliği makbul olanlar cemaatin işlerinde salahiyet sahibi olmakta ve hukuk, ticaret, ceza, nikah ve diğer akitler bu şahitliklere istinat etmektedir.

Şunu söylemek mümkündür: eski dünya; kameraların, ses kayıtlarının olmadığı koşullarda buna mecburdu. Şahitliği modern öncesi dünyanın koşullarını göz ardı ederek övmek ve insan hayatının temeli saymak makul olma-

yabilir. Bir açıdan doğrudur. Eski dünyada şahitlik bir haslet ya da fazilet olmaktan çok zorunluluktur. Telgrafın, telefon, radyo, televizyon ve internetin sırasıyla insanlar arasında başka bir iletişim inşa ettiği, yüz yüze olmayı ortadan kaldırdığı bir dünyanın içinde insanın insana şahitliği bir zorunluluk olmaktan çıkmış gibi görünüyor. Buna sosyo-ekonomik koşulların etkisiyle biçimlenen dünyamızda; barınma biçimi olarak devasa apartmanların, sitelerin eklenmesi ve ayağımızı bastığımız zeminin arabalar tarafından biçilen yollarla işgal edilmesi ile insanın insana şahitliği daha zor hale gelmiştir.

Burada şöyle bir anlam ayrımı yapmamız gerekmektedir: şahitlik bir yönüyle görmek ve gördüğünü aktarmak iken diğer taraftan nüfuz etmek, kavramak, hissetmek ve gereğini takdir etmektir. Sadece karakolda ifade vermek ve olay anında ne gördüğünü anlatmaktan ibaret bir şahitliği bu yazının merkezine aldığımız düşünülmemelidir. Elbette o da önemlidir ve insanın toplumunun yaşadığı bir anı görebilmesi, gördüğünü ifade edebilmesi anlamında önemlidir. Fakat asıl olan yaşanan bir şeyin insan için anlamını, yaşayanlara ne yaptığını ve bunun bizim dünyamızı neye çevirdiğini görmek anlamında şahitliktir. Bu şahitlik hakkaniyeti, tavrı, hafızayı korumak; güzele güzel, çirkinde çirkin deyip öylece muamele etmeyi beraberinde getirir.

Filiyata giderek zorlaşan şahitliğin hayatımızı kapsayan teknolojik aygıtlarla sanal bir

Şahitliğin bugün açısından önem kazandığı bir başka mesele ise varlığımızın bir veri ağına indirgenmesidir. İnsanın insana şahit olmak yerine onu bir ekranın ardından takip ettiği düzen hayatımızın, varlığımızın sürekli kayıt altına alındığı mekanizmalarla yürümektedir.

zemine kaydırılması bizi her şeye yabancılaştırmaktadır. Hiçbir oluştaki ve yapıya doğrudan şahitlik edemeyen, neyin neyi gerektirdiğini göremeyen insanların gördüklerini anlamak bakımından proleterleşmesini de ekleyebiliriz. Proleterleşmenin en kaba tanımıyla insanın yaşamını idame ettirmek için gerekli vasıfları kaybetmesi ve makinalara, tedarik zincirlerine bağımlı hale gelmesi anlamına geldiğini ifade etmiştik. Ayrıca bunun halihazırda insanın yaşadığı bir durum olarak giderek derinleştiğini de ifade etmiştik. Şahitlik açısından baktığımızda proleterleşmenin bir başka yönünü görebiliriz. Proleterleşme şahitlik vasfını da öldürür. Görebilmek, gördüğünü anlayabilmek ve gördüğüne müdahil olabilmek şahitliğin temel vasfıdır. Ne yaşandığını anlamamanın yolu insanın olan bitenin mahiyetini kavrayabilecek bir görgü, tecrübe, duyarlılık ve hamiyete sahip olmasını gerektirir. Proleterleşme derinleştikçe insan; görme vasfını yitirir, tecrübe edinmekten uzaklaşır, duyarlılığını kaybeder ve hamiyetsiz bir kişiliğe bürünür. Bu kişinin şahitliği mümkün olmaz. Şahit olmayan insanların ve artık şahitlik vasıfları aranmayan insanların dünyanın öbür ucundaki bir haberi anında görmesi ne anlam ifade etmektedir? Burnunun

dibinde yaşananları ona şahitlik etmek yerine bu araçlar üzerinden gördüğü bir dünyada insanın varlığı ne anlam ifade etmektedir.

Şahitliğin bugün açısından önem kazandığı bir başka mesele ise varlığımızın bir veri ağına indirgenmesidir. İnsanın insana şahit olmak yerine onu bir ekranın ardından takip ettiği düzen hayatımızın, varlığımızın sürekli kayıt altına alındığı mekanizmalarla yürümektedir. Şahitlik bu mekanizmaların işgal ettiği hayatımızı yeniden, bunlar olmadan inşa etmenin adıdır. Anlık mesajlaşmalar olmadan, yapıp ettiğini belirli platformlarda, bu platformların konsepti içinde paylaşmadan birbirinden haberdar olmak şahitliği kavramakla mümkün olacaktır. Sahici bir iletişim ve sahih bir beraberlik bu yolla gerçekleşecektir.

Cemaat olmanın temel vasfı aracısız olarak birbirinin haline şahitlik etmektedir. Bir insanın çıplak sesini duymak, oturuşunu kalkışını görmek, nezaketine ya da kabalığına, üzüntüsüne ya da sevincine şahitlik etmek yok olduğunda cemaat olmanın temelleri de aşınır. İnsanın insana yabancılaşması, giderek körleştiği ve sadece kendi yankısını duyduğu bir dünyada hiçbir değer hayatla kalması mümkün değildir. Bir güzelliğin imkanı ona şahit olmadıkça şüphelidir. İyi hallere şahit

oldukça o iyiliği taşımak ve yaşamaya gayret etmek mümkündür. Bir şeyin ne kadar kötü olduğu da şahitlikle anlaşılır. Kötülüğün bedende uyandırdığı irkinti ve tiksiniş ekranların arkasında giderek yumuşar. Laboratuvar misali yalıtılmış, sentetik koşullar altında hiçbir iyilik ya da kötülük kendi değerini bulamaz.

Asıl meseleye de tam burada değinmek gerekiyor. Şehitlik ancak şahitlikle mümkün olabilir. Şahitlik edilmemiş bir hayat, şahit olunmamış bir yaşam hangi ideal uğruna terk edilebilir. Hayatlar şahitlikle değer kazanır ve değerlendirildikçe şehadete yaklaşır. İnsanlar şahitliği yaşamadıkları plastikleşen ve dolayısıyla değersizleşen hayatlarına daha sıkı sarılırlar. Onu hiçbir iyiliğe, güzelliğe feda edemezler. Zira o hayatın pahası kalmamıştır. Bu sebeple aslında o değersizleşmiş hayat insana yapışır ve onu terk etmek zorlaşır.

Temelini cemaat olmakta kuran Müslümanlığın şahitlik ıskalandıkça anlamının aşınacağını söylemek gerekmektedir. Artık ekranlara bakarak yaşamayı, yalıtılmış mekanlarda, dışarıda yalnızca yollarda arabaların içinde yığılmış olarak bulunmayı şiddetle eleştirmeli ve bu eleştiriyi "sportif" bir faaliyet olarak görmeyi bırakmalıyız.

Şehidliğe Dair Hadis-i Şeriflerden Bir Demet

Cabir bin Abdillâh (Radyallâhu Anhüma)'dan; şöyle demiştir:

(Babam) Abdullah bin Amr bin Haram (Radyallâhu anh), Uhud (savaşı) günü şehid edilince Resûlullah (Sal-lallahu Aleyhi ve Sellem) (bana):

- "Ya Cabir! Allah Azze ve Celle'nin babana söylediği sözü sana haber vereyim mi?" diye sordu. Ben:

- Evet, (bildir) dedim. Resûl-i Ekrem (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdu ki:

- "Allah, hicab (perde) ardından olmaksızın (şehidlerden) hiç kimse ile katiyen konuşmamıştır. Ve (lâkin) babanla perdesiz ve doğrudan doğruya (elçisiz olarak) konuştu ve ona:

- Ey (sevgili) kulum! Benden ikram iste, sana vereyim, buyurdu. Baban da:

- Ya Rabbim! (Arzum şudur:) Beni diriltirsin (dünyaya geri gönderirsin), ben de ikinci defa senin uğrunda şehid edilirim, dedi. Allah (da):

- İnsanların dünya'ya hiç dönmecekleri hükmü şüphesiz benim tarafımdan önceden verilmiştir, buyurdu. Babam:

Ya Rabbi! O halde (bizim durumumuz) arkamda kalanlara ulaştır (bildir), dedi. Bunun üzerine Allah (Azze ve Celle): "Allah yolunda öldürülenleri ölümlerden sanma.." ayetini(n tamamını) indirdi." **(Sünen-i İbn-i Mace, C.7, HadisNo: 2800)**

Ömer bin el-Hattab (r.a.)'den rivayet edilmiştir; diyor ki: Resûlullah (s.a.v.)'den işittim; şöyle buyurdu: "Şehidler dörtlür: Düşmanla karşılaşıp öldürülünceye kadar Allah'a karşı (teahhüd ettiği vazifeye) sadık kalan sağlam imanlı mü'min kişi ki, kendisine kıyamet gününde mahşer halkının gözlerini şöyle kaldıracığı kişi işte odur!." Başını (şöyle derken) o derece kaldırdı ki, fesi düştü. Artık bilemiyorum; Fedale, Ömer'in fesini mi kasdetti yoksa Resul-i Ekrem'in fesini mi? Sonra buyurdu ki: "Düşmanla karşılaşan, sonra derisine muz ağacının dikenini batmış kadar ürkeklik duyan ve bir mü'min kişi ki, bu, ikinci mertebededir. Salih amelleri kötü amellerle karıştırmış olarak düşmanla karşılaşan ve öldürülünceye kadar Allah'a karşı (taahhüd ettiği göreve) sadık kalan mü'min kişi ki, bu, üçüncü mertebededir. (Fazla günah işlemek suretiyle) haddini tecavüz etmiş olarak düşmanla karşılaşan ve Allah'a karşı (taahhüd ettiği göreve) sadık kalarak ölen mü'min kişi ki, bu dördüncü mertebededir." **(Sünen-i Tirmizi, C.3, HadisNo: 1695)**

Enes (r.a.)'den rivayet edilmiştir: Resûlullah (s.a.v.) buyurdu ki:

"Ölen ve Allah katında sevabı bulunan hiç bir kul, tekrar dünyaya dönmeyi ve içindekilerle beraber dünyanın kendisinin olmasını zinhar arzu etmez. Ancak şehid müstesna! Göreceği şehidlik faziletinden ötürü tekrar dünyaya dönmeyi ve bir kere daha şehid edilmeyi arzu eder." **(Sünen-i Tirmizi, C.3, HadisNo: 1694)**

Enes bin Malik (r.a.)'den rivayet edilmiştir; dedi ki: Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Yani Allah (c.c), "benim uğrunda cihad eden kişi benim teminatım altındadır; şayet ruhunu kabzedersen kendisini cennetin varisi kılarım ve şayet geri çevirirsem sevab ve ganimetle geri çeviririm!" buyuruyor." **(Sünen-i Tirmizi, C.3, HadisNo: 1670)**

.....El-Mıkdâm bin Madikerib (Radyallâhu anh)'den rivayet edildiğine göre; Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

"Allah katında, şehid için altı haslet vardır: Dökülen ilk kanı ile beraber günahları bağışlanır, cennetteki mevkii kendisine gösterilir, kabir azabından korunur, en büyük korkudan emin olur, iman hullesi (elbisesi) kendisine giydirilir. Güzel hurilerle evlendirilir ve akrabalarından yetmiş (müslüman) insan hakkında şefaet etmesi kabul olunur." **(Sünen-i İbn-i Mace, C.7, HadisNo: 2799)**

Fedale bin Ubeyd (r.a.)'den rivayet edilmiştir: Resûlullah (s.a.v.) buyurdu ki: "Her ölen kişinin amel (defter) i kapanır. Ancak Allah yolunda murabit (nöbetçi) olarak ölen kişi müstesna; onun ameli kıyamet gününe kadar nemalandırılır (artırılır) ve o kimse kabir fitnesinden emin olur." Ve Resûlullah (s.a.v.)'den şöyle buyurduğunu işittim: "Mücahid, nefsinin karşı cihad (mücadele) edendir." **(Sünen-i Tirmizi, C.3, HadisNo: 1671)**

Enes (r.a.)'den rivayet edilmiştir; dedi ki: Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Allah yolunda öldürülmek bütün hatalara kefarettir!" Cibril Alehyisselam, "borç müstesna!" dedi ve bunun üzerine Rasul-i Ekrem(s.a.v.): "borç müstesna!" buyurdu. **(Sünen-i Tirmizi, C.3, HadisNo: 1693)**

Ebu Katade (r.a.)'den rivayet edilmiştir: Oğlu Abdullah, onun Resûlullah (s.a.v.)'den söyle bahsettiğini işit-

ti: "Resul-i Ekrem, onlara (ashabına) va'za kalkarak Allah yolunda cihadın ve Allah'a imanın, amellerin en faziletli olduğunu belirtti. Bu esnada bir zat, "yâ Resûlullah dedi, "Allah yolunda öldürülürsem hata (günah) larıma keffaret olur mu dersiniz?" Resul-i Ekrem (s.a.v.) "sabrettiğin, Allah rızası için yaptığın, ilerlediğin ve gerilemediğin takdirde evet!" buyurdu. Sonra Resûlullah (s.a.v.), "nasıl demiştin?" buyurdu. O zat, (sorusunu iade ederek) "Allah yolunda öldürülürsem hatalarıma keffaret olur mu dersiniz?" dedi ve bunun üzerine Resûlullah (s.a.v.) buyurdu ki: "Sabrettiğin, Allah rızası için yaptığın, ilerlediğin ve gerilemediğin takdirde evet! Ancak borç müstesnadır. Bunu bana Cebrâil söyledi" **(Sünen-i Tirmizi, C.3, HadisNo: 1765)**

"...Ebu Hüreyre (Radyallâhu anh)'den rivayet edildiğine göre; Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu, demiştir:

"Şehid, öldürülme (acısın)dan, ancak sizden birisinin çimdiklenmeden bulduğu acı gibi bir şey bulur." **(Sünen-i İbn-i Mace, C.7, HadisNo: 2802)**

.....Enes bin Malik (Radyallâhu anh)'den; şöyle demiştir:

Ben bir savaşta hazır bulundum. Abdullah bin Revaha (Radyallâhu anh) (kafirlerle savaşırken) şöyle dedi: Yâ nefsim! Seni uyarıyorum. Ben, seni cennet(e girmeye sebep olan savaş)tan hoşlanmaz olarak görüyorum. Allah'a yemin ederim ki, sen ya itaatkâr (uy-sal) olarak (savaşmak suretiyle) muhakkak cennete gireceksin ya da şüphesiz buna zorlanacaksın." **(Sünen-i İbn-i Mace, C.7, HadisNo: 2793)**

Bera' radyallâhu anh'in şöyle demiş olduğu rivâyet olunmuştur: (Uhud harbinde) Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e demir (zırh) ile yüzü örtülü bir kişi geldi ve

-Yâ Resûlallah! (Hemen) harb edeyim (sonra) müslüman mı olayım! diye sordu. Resûlallah:

-Müslüman ol, sonra harb et! buyurdu. O da hemen müslüman oldu. Sonra savaştı. Nihayet şehid edildi. Bunun üzerine Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

- Az çalıştı, fakat çok kazandı, buyurdu. **(Tecrid-i Sarih, C.8, HadisNo: 1188)**

ÜŞÜYORUM GURBETİNDE

İBRAHİM ŞAHİN

Ne Hindikuş dağları bilir izimi
ne Filistin sokakları
ne serseri kurşunlar bulabiliyor adresimi
ne de şahitlik ederken tevhid ve cihada
esamemi okur zulmün uşakları

Ne budanmış kollarıyla bir Câfer-i Tayyar'ım Mûte'de
ne Metin'im Fatih Camisi avlusunda kucakladığın
ne de Gazze sokaklarında öptüğün bir çocuğum
bir nazar kıl ne olur
hasretinle bitmesin yolculuğum

Ne meleklerin yıkadığı bir serdengeçtiyim
zifaf sabahı cihada koşan
ne ağarmış sakallarıyla darağaçlarında sallanan bir bergüzar
ne de zındanların soğuk koynundan sana yürüyen bir can'ım
çürüyorum azar azar

Hayaller kurarım vuslatına dair rahvan zamanlarımda
anarım adını yarenliklerimde eşe dosta
bir de secdelerimde seni dilerim mırıl mırıl
üşüyorum gurbetinde ey Nûr-u Dilâra
biteviye sarıl

Su rüyaları görmesi gibiyim bir çöl yolcusunun
ve açın ekmek aş
ya da özgürlük düşleri bir tutsağın
vuslat muştulayan sesin nerede ey şehadet
boş mu kaldı sadağın

Bu şiir sana davetidir ruhumun, kırık dökük, darmadağın
feryâdudur yatağında susuz inleyen bir ırmağın
kuruyup gitmeden solgun otlar gibi kirimle tozumla
ne olur damarlarıma bir hayat busesi kondur ki
yıkanayım kızılıyla şafağın...